

Jézus tanítványai és tanúi ma A rendi élet kulcsfontosságú területei

A 47. egyetemes káptalan
dokumentuma és hatéves terve

Jézus tanítványai és tanúi ma
A rendi élet kulcsfontosságú területei

Piarista füzetek 25.

Sorozatszerkesztő

TŐZSÉR ENDRE SP

1. A piarista karizma ma
5. A piarista szolgálat:
A nevelés által evangelizálni Kalazancius stílusában
6. Dionisio Cueva: Kalazancius és konstitúciója
7. Quirino Santoloci: Kalazanci Szent József, a piarista rend alapítója
8. Piarista hivatásgondozási direktórium
9. A piaristák folyamatos képzésének direktóriuma
10. Kalazanci Szent József lelkiisége és pedagógiája
12. Giovanni Ausenda: A piarista rend története
13. A szerzetes és a világi piarista identitásának tisztázása
14. Krisztusba öltözötten
17. A 46. egyetemes káptalan dokumentumai
18. Dionisio Cueva: Boldog Celestina Donati
19. Ruppert József: A piarista diák Rómában
20. Angel Ruiz Isla: Piarista egyházi közösségek
21. Miguel A. Asiain: Piarista istentapasztalat
22. José Pascual Burgués: Piarista közösségi élet
23. A piarista szerzetes képzése és tanulmányai
A kezdeti képzés direktóriuma (FEDE)
24. Káptalani direktórium és útmutató

Piarista Rend Generálisi Kongregációja

Jézus tanítványai és tanúi ma

A rendi élet
kulcsfontosságú területei

A 47. egyetemes káptalan dokumentuma
és hatéves terve

Piarista Rend Magyar Tartománya
Budapest
2018

A FORDÍTÁS ALAPJÁUL SZOLGÁLÓ KIADÁSOK:

Congregación General:

Discípulos y testigos de Jesús hoy,

Ediciones Calasancias, Madrid, Roma, 2015.

(Colección Cuadernos 53)

Congregación General:

Claves de vida de la Orden.

Líneas de Acción para el sexenio 2015-2021,

Ediciones Calasancias, Madrid, Roma, 2015.

(Colección Cuadernos 54)

FORDÍTOTTA:

Tózsér Endre SP

MEGJELENT A PIARISTA REND
MAGYAR TARTOMÁNYA FŐNÖKÉNEK
ENGEDÉLYÉVEL.

TARTALOM

I. Jézus tanítványai és tanúi ma	9
A GENERÁLISI KONGREGÁCIÓ LEVELE A DOKUMENTUMRÓL	11
JÉZUS TANÍTVÁNYAI ÉS TANÚI MA	14
Bevezetés	14
I. ELSŐ RÉSZ: JÉZUS KÉRDÉSEKET INTÉZ HOZZÁNK AZ EVANGÉLIUMBAN	17
1. Miről beszélgettetek útközben? (Lk 24,17)	18
2. Mit kerestek? (Jn 1,38)	22
3. Ti kinek tartotok? (Mt 16,15)	24
4. Mihez hasonlít Isten országa? (Lk 13,18)	27
5. Ki tudjátok-e inni a keserűség kelyhét, amelyet én ki fogok inni? (Mt 20,22)	30
6. Ti is el akartok menni? (Jn 6,67)	31
7. Gyerekek, nincs valami ennivalótok? (Jn 21,5)	33
8. Miért vagytok gyávák? (Mk 4,40)	35
II. MÁSODIK RÉSZ: JÉZUS HÍV ÉS KÜLD BENNÜNKET	37
1. „Jöjjetek utánam” (Mk 1,17)	37
2. „Ahol ketten vagy hárman összegyűlnek a nevemben, ott vagyok közöttük” (Mt 18,20)	39
3. „Aki egyet is befogad az ilyen gyermekek közül az én nevem miatt, az engem fogad be” (Mk 9,37)	41
4. „Menjetek, és tegyetek tanítvánnyá minden népet!” (Mt 28,19)	43
5. „A föld sója vagytok” (Mt 5,13)	45
6. „Kérjétek az aratás urát, hogy küldjön munkásokat aratásába” (Mt 9,38)	46
7. „Virrasszatok és imádkozzatok, hogy kísértésbe ne essetek” (Mt 26,41)	48
Befejezés	49

II. A rendi élet kulcsfontosságú területei 51

1. CSELEKVÉSI IRÁNYELVEK A HIVATÁSKULTÚRÁNAK MINT A
RENDI ÉLET KULCSFONTOSSÁGÚ TERÜLETÉNEK ELŐMOZDÍTÁSÁRA . . . 55
2. CSELEKVÉSI IRÁNYELVEK A KEZDETI KÉPZÉSNEK MINT A
RENDI ÉLET KULCSFONTOSSÁGÚ TERÜLETÉNEK ELŐMOZDÍTÁSÁRA . . . 59
3. CSELEKVÉSI IRÁNYELVEK A PIARISTA KÖZÖSSÉGI ÉLETNEK MINT A
RENDI ÉLET KULCSFONTOSSÁGÚ TERÜLETÉNEK ELŐMOZDÍTÁSÁRA . . . 63
4. CSELEKVÉSI IRÁNYELVEK A POLYAMATOS KÉPZÉSNEK MINT A
RENDI ÉLET KULCSFONTOSSÁGÚ TERÜLETÉNEK ELŐMOZDÍTÁSÁRA . . . 66
5. CSELEKVÉSI IRÁNYELVEK A SZOLGÁLATNAK MINT A RENDI
ÉLET KULCSFONTOSSÁGÚ TERÜLETÉNEK ELŐMOZDÍTÁSÁRA 69
6. CSELEKVÉSI IRÁNYELVEK A PIARISTA RENDHEZ KAPCSOLÓDÁSNAK
MINT A RENDI ÉLET KULCSFONTOSSÁGÚ TERÜLETÉNEK
ELŐMOZDÍTÁSÁRA 72
7. CSELEKVÉSI IRÁNYELVEK A VAGYONKEZELÉSNEK MINT A
RENDI ÉLET KULCSFONTOSSÁGÚ TERÜLETÉNEK ELŐMOZDÍTÁSÁRA . . . 75
8. CSELEKVÉSI IRÁNYELVEK AZ ÚJRASZERVEZÉSNEK,
MEGSZILÁRDÍTÁSNAK ÉS TERJESZKEDÉSNEK MINT A RENDI
ÉLET KULCSFONTOSSÁGÚ TERÜLETÉNEK ELŐMOZDÍTÁSÁRA 78
9. CSELEKVÉSI IRÁNYELVEK A KALAZANCIUSI SAJÁTOSSÁGNAK MINT
A RENDI ÉLET KULCSFONTOSSÁGÚ TERÜLETÉNEK ELŐMOZDÍTÁSÁRA . . . 82

JÉZUS TANÍTVÁNYAI ÉS TANÚI MA

A GENERÁLISI KONGREGÁCIÓ LEVELE A DOKUMENTUMRÓL

*A rend minden tagjának,
a piarista testvériségnek,
mindazoknak,
akik osztoznak a piarista karizmában és küldetésben,
mindazoknak, akik velünk együtt keresik Isten akaratát*

Kedves testvéreink és nővéreink!

A *Jézus tanítványai és tanúi ma* című dokumentumot tartjátok kezetekben, amelyet rendünk 47. egyetemes káptalana elfogadott és ajándékként elküldött minden piarista rendtagnak, továbbá mindazoknak, akik velünk együtt igyekeznek – saját hivatásuk szerint – felfedezni az Úr jelenlétét életükben, és életüket az ő hívására adott válaszként szeretnék megélni.

Egyetemes káptalanunk, melyet Esztergomban (Magyarországon) tartottunk 2015 júliusában, sok témáról tárgyalt és tömördek döntést hozott. Viszont volt egy középpontja, vezérfonala: arra hívjuk mindazokat, akik a piaristák családjához tartoznak, hogy legyünk az egyetlen Úr tanítványai és tanúi. Jézus központi szerepe életünkben és küldetésünkben nemcsak azt az állandó hívást jelenti, amelyet keresztényként kapunk, hanem azt a konkrét kihívást, sürgető felhívást is, amelyet egymásnak megfogalmazunk piarista történelmünk mai órájában. Hívjuk egymást, hogy növekedjünk ebben az Úrral való azonosulásban, tegyük őt ténylegesen életünk, döntéseink és reményünk értelmévé.

Ez az oka annak, hogy az egyetemes káptalan csak egyetlen káptalani dokumentumot akart a rendnek adni: *Jézus tanítványai és tanúi ma*. E dokumentum alapján megfelelően tudjuk

érteni a káptalannak a következő hatéves időszakra elfogadott tervét (a rendi élet kilenc „kulcskérdésével” és az ezekhez tartozó „cselekvési célokkal”). Amint mondtuk, ajándékként szeretnénk átnyújtani nektek, de mindenekelőtt azt szeretnénk, ha meghívás lenne a hűségre, segítség a bennünket összekötő vágy megvalósításához: hogy az Úr hiteles tanítványai és tanúi legyünk. Csak így lehetünk hiteles piaristák.

Megosztjuk veletek néhány gondolatunkat, hogy segítséget nyújtsunk a dokumentum befogadásához és a vele való gyümölcsöző munkához.

1. Rendünk az irgalmasság évében tartotta 47. egyetemes káptalanát. Kétségtelen, hogy ez az isteni Gondviselés ajándéka volt számunkra. Káptalanunk feladatának tartotta, hogy befogadja azokat a felhívásokat, amelyeket az egyház ma a megszentelt élethez intéz, és megerősítve érezte magát a kezdettől meghozott döntésében: hogy tudniillik a káptalan mindenekelőtt arra szólítson mindannyiunkat, hogy a lényegesre összpontosítsunk. A tanítványság és a tanúságtétel az a két dinamika, amelyet választottunk e nagy kihívás kifejezésére: hogy az Úr hiteles követői legyünk, hogy tanítványok legyünk annak érdekében, hogy tanúk lehessünk, és tanúk legyünk, mivel tanítványok vagyunk.

A káptalani dokumentum tele van a megszentelt élet évéhez kapcsolódó idézetekkel, valamint alapító atyánkra és konstitúciónkra történő hivatkozásokkal. Azon vagyunk, hogy az Úr tanítványai és tanúi legyünk Kalazancius stílusában, életünkbe ültetve az ő karizmáját és folytatva az ő küldetését. Végeredményben arra törekszünk, hogy intenzíven éljük meg hivatásunkat.

2. A dokumentum két, egymástól világosan megkülönböztethető részből áll: Jézus kérdései és hívásai. Az első részben olyan kérdéseket gyűjtöttünk egybe, amelyeket Jézus az evangéliumban fogalmaz meg, a másodikban pedig Jézusnak olyan mondatai találhatók, amelyekkel meghív és küldetést ad.

A káptalani szöveg első részében rákérdezzünk például a Jézussal való kapcsolatunkra, Krisztus-követésünkre, Isten

országának értelmezésére, az Isten országa által felkínált életstílusra, a küldetésre, amelyet ránk bíz. A második részben meghívást és küldetés kapunk az Úr követésére, a közösségben megvalósuló testvéri életre, szolgálatunk odaadó végzésére, az evangelizálásra, a jelszerepre, a hivatáskultúra előmozdítására, a mély imaéletre.

3. A „Tanítványok és tanúk” olyan szöveg, amely arra szolgál, hogy mind egyénileg mind közösséglel tanulmányozzuk és végiggondoljuk, hogy feldolgozzuk minden rendtartományban, minden jelenléti helyünkön, minden piarista testvériségben. Elővehetjük a közösség összejövetelén, vagy a folyamatos képzést szolgáló találkozókön. Használhatjuk személyes imádságunkban vagy éppen lelkigyakorlat alatt. Hasznos segédanyag lehet a lelkipásztori folyamatainkhoz vagy a kalazanciusi mozgalomhoz tartozó fiatalok számára.

Miközben tanulmányozzuk és feldolgozzuk, együtt fogunk előrehaladni, mint piaristák: osztozva ugyanazokon a kérdéseken, és ugyanabban a vágyban: hogy hiteles válaszokat adjunk rájuk. A káptalan azért kínálja fel nekünk ezt a szöveget, hogy használjuk, mégpedig úgy, hogy segítsen bennünket növekedni az Úr iránti szeretetben és a hivatásunk melletti hűségben.

Az Úr kegyelmébe ajánljuk a 47. egyetemes káptalan gyümölcseit, hogy azok valóban táplálják életünket és küldetésünket.

Róma, 2015. szeptember 17.

Testvéri öleléssel:

Pedro Aguado, generális

Miguel F. Giráldez, generálisi asszisztens Európa számára

Francisco Anaya, generálisi asszisztens Amerika számára

Pierre Diatta, generálisi asszisztens Afrika számára

Urbán József, generálisi asszisztens Ázsia számára

Francesc Mulet, generálisi titkár

JÉZUS TANÍTVÁNYAI ÉS TANÚI MA

Meghallgatjuk kérdéseit,
hogyan megtaláljuk rájuk a válaszokat közösen

„Krisztus igaz tanítványainak fogad el bennünket mindenki, ha nem akarunk tudni semmi másról, csak Jézus Krisztusról, a megfeszített-ről, és megtartjuk az ő új parancsát. Belőle, aki életét adta barátaiért, merítjük azt a szeretetet, amellyel egymást kölcsönösen úgy szeretjük, ahogyan ő szeretett bennünket, a gyerekek és a szegények evangelizálására szenteljük életünket, és így míg bennünk a halál munkálkodik, másokban az élet növekszik.” (Konst. 18)

BEVEZETÉS

1. Rendünk a 47. egyetemes káptalanát a megszentelt élet évében tartotta, amelyet Ferenc pápa az egész egyház számára hirdetett meg. A 2014 novemberében írt apostoli levelében a szentatya arra hívott minden megszentelt személyt, hogy „hálával tekintsünk a múltra”, „szenvedéllyel éljük meg a jelenet”, és „reménnyel öleljük át a jövőt”.¹ Úgy érezzük, arra

¹ Ferenc pápa: *Apostoli levél minden megszentelt személynek a megszentelt élet évének alkalmából*, Róma (2014. november 21.).

hívott bennünket egybe az egyház, hogy elgondolkodjunk azon hivatásunkról, hogy Jézus Krisztus „tanítványai és tanúi” legyünk. Abban az órában kerül sor erre, amikor Ferenc pápa az „evangélium örömének” újrafelfedezésére hívja az egyházat. Az egyetemes káptalan olyan esemény, amely mindannyiunkat érint. Figyelemre méltó, hogy konstitúciónk épp a káptalan fő feladatára való utalással zárul: „Az egyetemes káptalanon szerzeteseinknek az evangélium és a szent alapítónk karizmája iránt való tökéletes hűség megőrzésével egészen különleges módon ki kell nyilvánítaniuk buzgó törekvésüket a mennyei Atya akaratának megismerésére, és az egyház meg az emberek szolgálatára” (Konst. 218). Arra kapunk meghívást, hogy felismerjük, mit kér ma tőlünk Isten, hogy Jézus Krisztus „tanítványai és tanúi” legyünk Kalazanci Szent József nyomdokain járva.

2. Manapság nem könnyű megélni megszentelt és nevelői hivatásunkat. Mindenekelőtt számot kell vetnünk a világ és az egyház bonyolult helyzetével. *Evangelii gaudium* kezdetű apostoli buzdításában Ferenc pápa felsorolja a mai világ néhány kihívását,² amelyekről nem tekinthetünk el. A Megszentelt Élet Intézményeinek és Apostoli Élet Társaságainak Kongregációja pedig a megszentelt élet évére küldött leveleiben arra hív bennünket, hogy örüljünk,³ és fürkésszük Isten jelzéseit: „A kegyelmi időszak, amelyet élünk – Ferenc pápa biztatására, hogy az evangéliumot helyezzük a középpontba, és azt, ami a keresztény élet lényegéhez tartozik – a megszentelt férfiak és nők számára új meghívást jelent a virrasztásra, hogy készek legyünk Isten jeleinek felismerésére.”⁴ Mi más az egyetemes

² Ferenc pápa: *Evangelii gaudium* apostoli buzdítás, Róma (2013. november 24.), 52–75.

³ Megszentelt Élet Intézményeinek és Apostoli Élet Társaságainak Kongregációja: *Örüljetek! Körlevél a megszentelt férfiakhoz és nőkhoz*, Róma (2014. február 2.).

⁴ Megszentelt Élet Intézményeinek és Apostoli Élet Társaságainak Kongregációja: *Fürkésszétek! Körlevél a megszentelt férfiakhoz és nőkhoz*, Róma (2014. szeptember 14.), 7.

káptalan, ha nem a virrasztás és a megkülönböztetés közösségi gyakorlása, hogy fürkésszük „Isten jelzéseit” a világ és az egyház életében, és hogy azokból kiindulva végezzük szolgálatunkat? Ez az, amire káptalanunk provokálni akar az egész piarista rendben. Fogadjuk nyitottan és reménnyel!

I. ELSŐ RÉSZ:

JÉZUS KÉRDÉSEKET INTÉZ HOZZÁNK AZ EVANGÉLIUMBAN

„Ebben az évben a kérdés,
amelyet fel kell tennünk magunknak:
engedjük-e és milyen mértékben,
hogyan az evangélium megszólítson bennünket?”⁵

3. Az összes érzékelt jelzés értelmezési kulcsa számunkra Krisztus. Piarista életünk létértelme ő: „Mi is, akik már a keresztségben meghívást kaptunk a tökéletes szeretet teljességére, mindent elhagyunk Krisztusért, és őt mint egyedül szükségeset egy megszentelt életet élő közösség keretei között követjük” (Konst. 16). Ezért, mielőtt sietve válaszokat keresnénk a bennünket foglalkoztató nehézségekre és kihívásokra, hagyjuk, hogy Jézus, a Mester, kérdéseket intézzon hozzánk (I.), hogy aztán el tudjuk fogadni hívásait (II.). Krisztusból akarunk kiindulni, nem magunkból. Az ő kérdéseiből, az ő hívásaiból, mint piaristák belőlük akarunk előrehaladni. Kérdései által Jézus arra hív bennünket, hogy emelkedjünk felül a mindennapi rutinunkon, hogy tágítsuk ki szemhatárunkat, ahogyan Istent és a világot látjuk. Jó tanár módjára mindenki másnál jobban ért a „kérdés művészetéhez”. Azt szoktuk mondani, hogy gondolkodásunk minőségét kérdéseink minősége határozza

⁵ Ferenc pápa: *Apostoli levél minden megszentelt személynek a megszentelt élet évenkénti alkalmából*, Róma (2014. november 21.), I, 2.

meg. Azt is mondhatjuk, hogy Jézus-követésünk minősége attól függ, mennyire engedjük, hogy Jézus kérdései kérdőre vonjanak bennünket. Ezért káptalanunkon Jézusnak a – szó szerint az evangéliumból vett – kérdései jelentették a kiindulópontot megkülönböztető munkánk számára. Nyolc kérdést választottunk ki az evangéliumból. Ezek Jézus-követésünk mostani útját jelölik ki számunkra, mely abból indul ki, ami foglalkoztat bennünket („Miről beszélgettetek útközben?”), és egy olyan megújult küldetésbe torkollik, amely nem fél és nem ijed meg a nehézségektől („Miért vagytok gyávák?”). Ha figyelmesen és saját kulturális közegünk komolyan vételével hallgatjuk ezeket, segíthetnek, hogy világosan átlássuk, amit megélünk, és megtaláljuk a megfelelő válaszokat Isten szavából kiindulva. Istennek a bennünket kérdőre vonó szava az, ami megvilágítja, milyen válaszok mentén kell elindulnunk. Hisszük, hogy az ő szava „fáklya lábunk elé, világosság az utunkon” (vö. Zsolt 118,105).

1. MIRŐL BESZÉLGETTETEK ÚTKÖZBEN? (LK 24,17)

4. Amikor két tanítvány szomorkodva Jeruzsálemből lefele ballagott Emmauszba, Jézus útitársul szegődik melléjük, és egyenesen megkérdezi tőlük: „Miről beszélgettetek útközben?” (Lk 24,17). Mielőtt felmelegítené szívüket szavának tűzével és megtörné nekik a kenyeret, meg akarja hallgatni, mi történik velük. Jézus kérdésére az úton lévők elkezdik elmesélni szomorú tapasztalataikat, amelyek a Jeruzsálemből való menekülésre indították őket. Jézus kérdése egy mély párbeszédet provokál, amelynek során a tanítványok elmagyarázzák a bennük lévő csalódottságot, kérdéseket, várankozásokat és reményeket. Ez az első szakasza annak az útnak, amely oda vezet, hogy visszatérjenek a közösségbe, hogy újból öröm töltse be szívüket, meghallgassák a többiek tanúságtételét, s aztán ők maguk is tanítványok és tanúk legyenek. A tanító Jézus kíséretét elfogadva „lemondók”-ból „elmondók”, csüggedt, ma-

gukba zárkozó emberekből másokhoz forduló, misszionárius tanítványok lesznek.

5. Ma is, ebben a káptalan utáni időszakban, Jézus hasonló kérdéseket intéz hozzánk: Mi miatt aggódtok? Miről beszélgettetek a házigyűléseken és a káptalani üléseken? Miként vélekedtek a rend és az egyház mostani helyzetéről? Mi az, ami szomorúsággal és csüggedéssel el tölt el benneteket? Milyennek látjátok nevelői küldetésetek jövőjét az egyes országokban és földrészekben? Mennyire éltek a szegényekért? Hogyan gondolkodtok a világi piaristákkal való kapcsolatokról? Mennyire illeszkedtek be a helyi egyházba? Milyen nehézségekkel küzdötök a nevelés és oktatás területén? Mit teszten a hivatásbresztés és az ébredező hivatások kísérése érdekében? Milyen sikereket és kihívásokat láttok a szerzetesnövendékek képzése terén? – És még néhány még mélyebb kérdés: Belsőleg és hitben milyen hozzáállással nézitek a változásokat a mai globalizált világban és az egyházban? Együttérzéssel vagy közönnyel szemlélitek? Új válaszokat kerestek vagy azokhoz a megszokott válaszokhoz ragaszkodtok, amelyek közül sok mára már érvényét veszttette?

6. Ezek a kérdések arra készítetnek bennünket, hogy mindekelőtt azt a társadalmi és egyház közeget vizsgáljuk meg, amelyben élünk. Tudjuk, hogy a szerzetesség ma kritikus időszakon megy át, amely, ha a megtisztulás és a megkülönböztetés időszakaként használjuk fel, egy életerősebb, új történelmi korszak kezdete lehet. A zsinat óta eltelt ötven év bőséges gyümölcsöt hozott a megújulásban, ilyenek például: visszatérés karizmánk gyökereihez; konstitúciónk felülvizsgálata; a Krisztus-követés központi szerepe; a közösségi élet új felfogása; a közösségi életet a személyes kapcsolatokra és a párbeszédre építjük, vonatkozási pontnak tekintjük küldetésünk megéléséhez és karizmánk átadásához; jobban odafigyelünk az idők jeleire; közel vagyunk a szegényekhez és megtapasztaljuk a szegénységet; törődünk a folyamatos képzéssel; küldetésünket a világiakkal közös küldetesként végezzük, stb. Mindezzel együtt ez a zsinati megújulás, mely sok reményt ébresztett

kezdetben, úgy tűnik, nem érte el végső célját, főképpen a megújult lelkiségből fakadó erőteljes evangelizáló lendületet nem. Vannak köztünk olyanok, akik az emmauszi tanítványokhoz hasonlóan csalódottak, csüggedtek, szomorúak.

7. Valószínűleg magunkra ismerünk abban a megállapításban, amelyet a *Fürkésszéték* című levél tesz általánosságban a megszentelt személyekről: „Időnként egyfajta rejtett *akédia* elbágyasztja lelkünket, elhomályosítja látásunkat, elszippantja döntéseink erejét és megbénítja lépéseinket azáltal, hogy a megszentelt élet identitását egy lejárt, önmaga körül forgó, rövid élettartamú paradigmához köti: »Kialakul a kripta pszichológiája, amely lassanként múzeumi múmiákká sorvasztja a keresztyéneket.«”⁶ Sok szerzetes – talán közülünk is néhány – úgy érzi, hogy a szerzetesség elveszítette fontosságát, bizonyos területeken még a püspökök szemében is. Fájlatják, ha bezárunk házakat. Panaszkodnak a kevés hivatás miatt. Nem sok jövőt látnak az oktatási intézmények előtt. Nem hiszik, hogy hatékony lehet a rendtartományok átszervezése. Nemcsak arról van szó, hogy lecsökkent a létszámunk, hanem főleg az a probléma, hogy nem értjük a mai valóságot és csökkent bennünk a hivatásunk nyújtotta öröm: „A megszentelt élet mai gyengesége abból is fakad, hogy elvesztette az örömet »az élet kicsiny dolgaiban« [EG 4]. A megtérés útján járva a megszentelt férfiak és nők felfedezhetnék, hogy az első meghívás – emlékeztettünk erre az *Örüljete!* című levélben – az öröme mint a kicsiny befogadására és a jó keresésére szóló meghívás: »Csak ma boldog leszek abban a bizonyosságban, hogy boldogságra teremtettem, és nemcsak a másvilágon, hanem már ezen a világon is.«”⁷

8. Ebben helyzetben élesítenünk kell szemünket, hogy felfedezzük „Isten jelzéseit”, és hogy a remény új ereje töltsön be bennünket. XVI. Benedek pápa erre hívott bennünket: „Ne

⁶ *Fürkésszéték!*, 11. Vö. Ferenc pápa: *Evangelii gaudium*, 83.

⁷ *Fürkésszéték!*, 16. Vö. Ferenc pápa: *Evangelii gaudium*, 4.

hallgassatok a vészprófétákra, akik a megszentelt élet mai egyházban való végéről vagy értelmetlenségéről szónokolnak. Öltözzetek inkább Jézus Krisztusba és öltsetek fel a világosság fegyvereit – miként Szent Pál buzdít (vö. Róm 13,11-14) –, legyetek éberek és virrasztók. Aquileiai Szent Cromazio ezt mondta: »Tartsa távol tőlünk az Úr ezt a veszélyt, hogy soha ne nehezítsen el bennünket a hűtlenség álma, hanem adja meg nekünk kegyelmét és irgalmát, hogy mindig virrasztani tudjunk iránta való hűségben. Hűségünk ugyanis képes virrasztani Krisztusban« (32. beszéd, 4).⁸ Konstitúciónk erőteljesen és meggyőződéssel emlékeztet bennünket erre: „Ezt a krisztusi érzületet magunkra öltve az isteni Igazság munkatársai leszünk, és jobban alkalmazkodunk a gyerekek és a szegények életmódjához” (Konst. 19).

9. Ugyanakkor azt is tudjuk, hogy rendünk „órája” más és más „órát” mutat a különböző országokban és helyeken, ahol jelen vagyunk. Mindegyik óra egy élő szervezet, a piarista rend fejlődésének egy-egy állomását mutatja. Egyszerre tartunk a „harmadik óránál”, a délelőtnél (olyan helyeken, ahol a piarista küldetés épphogy csak elkezdődött, reményekkel és nehézségekkel, főleg Afrikában és Ázsiában), a „hatodik” órában, délben (ahol beért sok-sok év munkája, és ragyogóan működnek intézményeink), és a „kilencedik” óránál, az alkonynál (azokban az országokban, ahol csökken a létszámunk). Mindegyik „óra” Istenhez tartozik, és mindegyikben felfedezhetjük és megköszönhetjük az ő jelenlétének jeleit. Nincs hát ok a csüggedésre. A történelem órája nem áll meg. A délután és az éjszaka órái után visszatérnek a hajnal órái. Nekünk – bárhol legyünk is – mindig a „tizedik” óra, a Krisztussal való találkozás órája a legfontosabb, amikor ő azt mondja nekünk: „Jöjjetek, és nézzétek meg” (Jn 1,39). A nála maradás jelenti az új élet kezdetét.

⁸ XVI. Benedek: *Homília az Úr bemutatásának ünnepén* – Megszentelt élet XVII. világnapja, Róma (2013. február 2.).

10. Hogy ezzel a pozitív hozzáállással éljünk, elsősorban arra van szükség, hogy megnevezzük mindazt, ami elrabolja hivatásunk örömét, következésképpen a piarista küldetésünk végzéséhez szükséges lelkesedést, s ugyanígy mindazt, ami segítségünkre van ahhoz, hogy növekedjünk hivatásunk hűségese és bátor megélésében. Az egyetemes káptalan testvéri közeg volt, ahol megoszthattuk egymással elképzeléseinket, útkereséseinket, és ahol úgy érezhettük: Jézus meghallgat bennünket és kérdéseket intéz hozzánk. Ő az, aki tudni akarja, mi történik velünk, melyek a nem teljesült várankozásaink („*Mi azt reméltük*” [Lk 24,21]), a meg nem valósult álmaink, valamint a vágyaink, amelyekhez még reményt fűzünk. Hagynunk kell, hogy Jézus kérdése működjön bennünk! Ezért a káptalan ezzel a nagy kérdéssel fordul mindenkihez, aki a piaristák széles táborához tartozik: érezzük át a meghívást, hogy *Jézus Krisztusra összpontosító életet* éljünk, hogy őt kövessük, mint az egyetlen szükségeset. Ez minden keresésünknek és törekvésünknek a veleje.

2. MIT KERESTEK? (JN 1,38)

11. Sokszor elméltünk már arról, hogy amikor Jézus először szólal meg János evangéliumában, egy kérdést fogalmaz meg: „Mit kerestek?” (Jn 1,38). Ennek megfelelően *Az előljárói szolgálat és az engedelmesség* című dokumentum (2008) arra emlékeztet bennünket, hogy „az első, még bizonytalan és kételkedő tanítványoktól, akik egy új rabbit kezdenek követni, az Úr megkérdezi: »Mit kerestek?« (Jn 1,38). Ebbe a kérdésbe más, radikális kérdéseket is beleérthetünk: Mit keres a szíved? Mire törekszel? Önmagadat vagy az Urat, a te Istenedet keresed? Saját vágyaidat követed, vagy annak vágyait, aki megalkotta szívedet, és aki saját elképzelése szerint akarja azt alakítani? Csak múló dolgok után futsz, vagy az után, aki soha el nem múlik?”⁹.

⁹ Megszentelt Élet Intézményeinek és Apostoli Élet Társaságainak Kongregációja: *Az előljárói szolgálat és az engedelmesség*, Róma (2008. május 11.), 4a.

És ez az instrukció válaszol is: „»A te arcodat keresem, Uram« (Zsolt 26,8): ez a válasza annak a személynek, aki megértette Isten misztériumának egyetlenségét, végtelen nagyságát, és az ő szent akaratának felsőbb hatalmát; de ez a válasza, még ha bennfoglaltan és homályosan is, minden, igazságra és boldogságra törekvő embernek is. *Quaerere Deum [Isten keresése]*¹⁰ – ez volt mindig is minden, abszolútumra és örökkévalóságra szomjazó létezés programja” (*ugyanott*).

12. Ugyanezt a kérdést teszi fel nekünk Jézus ezen a legutóbbi egyetemes káptalanon és az azt követő időszakban. Kellemtlen kérdés, mert azokkal a valódi motivációkkal szembesít, amelyek piarista életünket irányítják. Valószínű, hogy Jézus-követésünk kezdeti motivációját, azt, hogy „hűségesen tisztaságban, örvendező lélekkel szegénységben, és tanulékony szívvel engedelmességben” éljünk (Konst. 16), az évek során háttérbe szorították más, gyakran nem tudatosított motivációk, amelyek meghatározzák igazi törekvéseinket és prioritásainkat: az érzelmi és anyagi biztonság, a kényelmes élet, az örömünkre szolgáló munka, a társadalmi elismerés stb. Nem csukhatjuk be szemünket saját valóságunk: a bűneink, inkoherenciáink, hűtlenségeink előtt.¹¹ A káptalan utáni időszakban meg kell kérdeznünk magunktól, mi az, amire ténylegesen törekszünk mint egyének és mint rend, anélkül, hogy előre gyártott válaszokat húznánk elő. Konstitúciónk arra hív bennünket, hogy állandóan füleljünk: „Azért nagyon fontos, hogy mindig virrasztva éljünk, nehogy [az Úr hangja] váratlanul érkezzék, és eredmény nélkül távozzon” (Konst. 44).

13. Nem könnyű egyenesen válaszolni Jézusnak arra a kérdésére, hogy mit keresünk. Ezért meg kell vizsgálnunk, milyen érdekek vezetnek bennünket, mire szánjuk időnket és

¹⁰ „Úgy döntsünk, ahogyan az Úr sugallja majd az ő nagyobb dicsőségére, aki áldjon meg bennünket mindenkor” (Kalazanci Szent József: 2414. levél).

¹¹ „Az ember bensőjében rejtőző szenvedélyeket nehéz felismerni, megszabadulni tőlük pedig még nehezebb” (Kalazanci Szent József: *A Kegyes Iskolának, Isten Anyja Szegényei Kongregációjának Konstitúciója* [1622], 16).

pénzünket, melyik apostoli munkáknak adunk elsőbbséget, hol vagyunk jelen, milyen emberekkel működünk együtt, stb. Miközben olyan dolgok miatt aggódunk, mint a demarkációk újraszervezése, a hivatásgondozás, a közösségi élet színvonala, az idősekkel való törődés, az oktatásra vonatkozó állami törvények, a világiakkal való együttműködés stb., meg kell hallanunk Jézust, aki így biztat bennünket: „Keressétek először Isten országát és igazságát, és Isten megad majd nektek minden mászt” (Mt 6,33). Ezek a szavak nem mentesítenek a mindennapi gondoktól, de olyan összefüggésbe helyezik őket, amely értelmet ad nekik: ez a bizalom Istenben, aki gondját viseli összes teremtményének (vö. Mt 6,25–32), és az ember szabadsága, aki biztonságát nem önmagában keresi. Erre a bizalomra építve az a feladatunk, hogy szenvedéllyel és teljes intenzitással éljük meg hivatásunkat.

3. TI KINEK TARTOTOK? (MT 16,15)

14. Bízva Jézus szavaiban – „Aki keres, talál” (Mt 7,8) – mi, fáradhatatlan keresők is öbenne találtuk meg életünk értelmét. A II. vatikáni zsinat óta a szerzetesélet teológiai hangsúlyozták, hogy a megszentelt életet csak a Krisztus-követés egyik sajátos formájaként lehet értelmezni: „A zsinati megújulás egyik jellemzője a megszentelt élet számára a Krisztus-követéshez való radikális visszatérés volt: »Az egyházban kezdettől fogva voltak olyan férfiak és nők, akik az evangéliumi tanácsok megtartásával nagyobb szabadsággal akarták utánozni és szorosabban akarták követni Krisztust, és a maguk módján Istennek szentelt életet éltek.«”¹² Mi is teljesen egyértelműen megfogalmaztuk ezt saját élettervünkben: „Krisztus igaz tanítványainak fogad el bennünket mindenki, ha nem akarunk tudni semmi másról, csak Jézus Krisztusról, a megfeszítettéről, és megtartjuk

¹² *Fürkesszések!*, 8.

az ő új parancsát. Belőle, aki életét adta barátaiért, merítjük azt a szeretetet, amellyel egymást kölcsönösen úgy szeretjük, ahogyan ő szeretett bennünket, a gyerekek és a szegények evangelizálására szenteljük életünket, és így míg bennünk a halál munkálkodik, másokban az élet növekszik” (Konst. 18).

15. Most, az egyetemes káptalanon, valamint demarkációink, közösségeink és jelenléteink összességében, Jézus tőlünk is nyíltan megkérdezi, miként első tanítványaitól Jeruzsálem felé tartva: „És ti kinek tartotok?” (Mt 16,15). Nem választhatjuk el ezt a kérdést azoktól a közegektől, amelyekben élünk, sem azoktól a válaszoktól, amelyeket az emberek (tudósok, gondolkodók, művészek, oktatók, munkások stb.) adnak. A mai világban azt láthatjuk, hogy az emberek szomjaznak a lelki ségre. Sokan vannak, akik keresnek valami mást, valamit, ami segíti őket felülemelkedni a mai társadalom ellentmondásain. A mai társadalom innovatív az ismeretszerzés és a tájékoztatás terén, de strukturális igazságtalanság uralja, s ezért kirekeszti – vagy „kiselejtezi”, ahogy Ferenc pápa gyakran mondja – azokat, akik nem szolgálják a rendszer érdekeit. Léteznek alternatív mozgalmak, amelyek „egy másik lehetséges világért” harcolnak. Az ENSZ jelentős ellenérdekek közepette is folytatja a „millenniumi célkitűzések” elérését, köztük azt, hogy a világon mindenki hozzájusson az alapszintű oktatáshoz. De sokan vannak, akik nem érzik annak szükségét, hogy bármelyik valláshoz kapcsolják kereséseiket, és még kevesebben vannak, akik hisznek Jézusban mint az „út, igazság és élet”-ben (vö. Jn 14,6). Az emberi mivolt legkiválóbb megélőjének, de nem az Atya kinyilatkoztatójának tartják. De ma is vannak olyanok, akik „látni akarják Jézust” (vö. Jn 12,21), és olyanok is, akik bennünket, megszentelt személyeket kérnek, hogy segítsük őket az ő arcának megtalálásában: „A mai társadalom Jézus cselekvésének konkrét visszfényét kívánja látni bennük [a megszentelt személyekben]: ahogyan ő szeretett mindenkit

mindenféle megkülönböztetés vagy megbélyegzés nélkül.”¹³ Látva az emberek e kereséseit és elutasításait, ismét rá kell kérdeznünk a Jézusban való hitünk értelmére, komolyan kell vennünk az ő hozzánk intézett kérdését, bármilyen életkorban legyünk is, és akárhány évet töltöttünk is el már a rendben. Az egész valóságot a hit szemüvegén keresztül kell szemlélnünk, úgy, ahogyan azt az egyház kéri tőlünk vagy javasolja nekünk.

16. Mi mit mondunk? Milyen a Jézusban való hitünk? Pi-arista életünk milyen értelemben valódi jele a világunkban jelenlévő feltámadt Krisztusnak? Miképpen vagyunk az ő „tanítványai és tanúi” akár a sokvallású közegekben, akár olyan helyeken, ahol a hitetlenség vagy az agnoszticizmus jellemző? Az biztos, hogy „a szeretettől vezérelve belevetjük magunkat az apostoli munkába, és a mindennapi élet kényelmetlenségeit az iskolában és a gyerekek között kitartó lélekkel elviseljük, és így kiegészítjük testünkben az egyház javára azt, ami hiányzik Krisztus szenvedéséből, s bűnbánó életet élünk, hogy társai lévén Urunknak az áldozatban, társörökösei legyünk a dicsőségben is” (Konst. 20). De vajon nem igaz-e az is, hogy olykor nehezen tudjuk megmutatni, hogy ez a munka – melyet az emberek többsége nagyra becsül – nemcsak egy nemes foglalkozás, hanem küldetés, Krisztus-követésünk kifejeződése? Vajon nem estünk mi is egy foglalkozás pusztá végzésének kísértésébe, ami nagyon elhomályosította a megszentelt élet igazi arcát? Nem igaz, hogy mi magunk is darabokra osztjuk azt a hivatásunkat, hogy egyszerre vagyunk papok, szerzetesek és tanárok? Időnként nem fenyeget bennünket az a veszély, hogy háttérbe szorítjuk megszentelt voltunkat nevelői-tanári küldetésünk gyakorlásában, melyben félünk tanúságot tenni Jézusról? Vajon nem igaz, hogy időnként nehezünkre esik megtalálni azokat a jeleket és szavakat, amelyek leginkább közölni tudnák a keresztény lét ajánlatát a mai kor kategóriáiban?

¹³ Megszentelt Élet Intézményeinek és Apostoli Élet Társaságainak Kongregációja: *Újraindulás Krisztustól*, Róma (2002. május 19.), 2.

17. Jézusnak mindenekelőtt *barát-tanítványokra* van szüksége, akik egyek vele:¹⁴ „Mostantól barátaimnak mondalak benneteket, mert mindazt, amit hallottam Atyámtól, tudtul adtam nektek” (Jn 15,15). Nincs barátság meghitt kapcsolat nélkül. Maga Jézus figyelmeztetett bennünket arra, hogy a vele való egység a biztosítéka a gyümölcsöző munkának „Aki bennem marad... bőséges gyümölcsöt terem, mert nélkülem semmit sem tudok tenni” (Jn 15,5). Ezért mi, piaristák „Szent Pál nyomán arra törekszünk, hogy megismerjük, utánozzuk és minden nap gyakran emlékezetünkbe idézzük Jézus Krisztust, kivált a megfeszítettet, és az ő misztériumait” (Konst. 41). Az egyetemes káptalan arra ösztönöz bennünket, hogy világosabban és bátrabban éljük meg hitünket Jézus Krisztus, Isten Fiában (vö. Mt 16,16), és találjuk meg annak módját, hogy másokat is „megfertőzzünk” ezzel a tapasztalattal nevelői küldetésünkön keresztül.

4. MIHEZ HASONLÍT ISTEN ORSZÁGA? (LK 13,18)

18. Jézus Krisztus, akit követünk, azzal a küldetéssel lépett fel, hogy kinyilvánítsa Isten szeretetét minden embernek (vö. Jn 13,16). Örömhírhirdetésének középpontja Isten országa: „Itt a pillanat. Isten országa elérkezett. Változatok meg és higgyetek az örömhírben” (Mk 1,14). A csodák annak „jelei”, hogy ez az ország el kezdett működni világunkban. A példázatok pedig olyan elbeszélések, amelyek megnyitnak bennünket egy másik dimenzióra, figyelembe véve felfogóképességünket: „Sok hasonló példázatban hirdette nekik az ígét úgy, hogy megérthették; példázat nélkül nem is szólt hozzájuk” (Mk 4,33–34). Jézus gyakorta kezdi példabeszédeit ezzel a kérdéssel: „Mihez hasonlít Isten országa?” (Lk 13,18; Mk 4,30).

¹⁴ „Krisztus Urunkhoz ragaszkodjon, és törekedjen arra, hogy egyedül neki éljen, és egyedül neki tetsszen” (Kalazanci Szent József: *A Kegyes Iskolának, Isten Anyja Szegényei Kongregációjának Konstitúciója* [1622], 34).

Egyéni és intézményi kicsinységünkben arra kaptunk meghívást, hogy *élő példabeszéde* legyünk ennek az országnak. Mindenekelőtt tisztasági fogadalmunkon (vö. Konst. 53–55), szegénységünkön (vö. Konst. 63.65), engedelmisségünkön (vö. Konst. 89), közösségi életünkön (vö. Konst. 25) és nevelői-oktatói szolgálatunkon keresztül (vö. Konst. 92) „valamiképpen munkatársai vagyunk Isten eljövendő országa reményének és az emberek testvéri egységének” (Konst. 25).

19. Jézus példabeszédeihez hasonlóan ahhoz, hogy jelszerünk legyen és átalakító erőt hordozzunk, nekünk is szükségünk van arra, hogy:

– *Mindig a valóságból induljunk ki.* Jézus nem meséket mesél, hanem történeteket mond el az ő korában élt férfiak és nők valós életéből. Vajon mi benne vagyunk-e a mai kor valóságában, vagy pedig bezárkózunk a mesterséges intézményi keretek közé? *Igazság és valóság* nélkül nem lehet hitelesen hirdetni Isten országát. És Krisztus az igazság.

– *Az örömhírt szépen kell hirdetnünk.* Jézus azért vonzza az embereket, mert szép történeteivel megérinti a szívüket. Törődünk-e a közösségi élet, a liturgia, a közös küldetés szépségével, vagy hagyjuk, hogy rút, rutinszerű, sztereotip formák uralják életünket? *Szépség* nélkül nem lehet hitelesen hirdetni Isten országát.

– *Megtérésre kell hívnunk.* Jézus nem azért mond történeteket, hogy szórakoztassa vagy meghassa az embereket, hanem azért, hogy átalakítsa az emberek életét azáltal, hogy megnyitja őket Isten szeretete előtt. Tudatában vagyunk-e, hogy nevelői küldetésünk átalakításra irányuló küldetés, vagy pedig csak kötelességeink teljesítésére szorítkozunk? *Jóság* nélkül nem lehet hitelesen hirdetni Isten országát.

20. Gyarapodnak a kérdések: Hasonlíthatná-e Jézus Isten országát a közösségeinkben élt alternatív életmódhoz? Hasonlíthatná-e ahhoz, ahogyan nevelői küldetésünket végezzük: ahogyan a gyermekekkel és a fiatalokkal bánunk, s ahogyan együtt dolgozunk a világiakkal? Vajon szertartásaink, liturgikus programjaink az ingyenesség, a rend és a szépség terei?

Életstílusunk szöveget üti-e az emberek fejébe, vagy túlságosan is „normalizálódott”? A megszentelt élet nem azért létezik az egyházban, hogy „bizonyos munkákat” elvégezzen, hanem mindenekelőtt azért, hogy *Isten országának egzisztenciális példabeszéde* legyen, ahogyan az kivált szentjeink és vértanúink életében megmutatkozott. Ha elveszítjük ezt a távlatot, igen valószínű, hogy az ízet vesztett sóhoz leszünk hasonlóak, amely nem való másra, mint hogy kidobják és az emberek eltapossák (vö. Mt 5,13). Így azt a „hivatáskultúrát” sem tudjuk megteremteni, amely képes vonzani másokat, és amelyet az egyetemes káptalan előmozdítani kíván.

21. Az egyik legvalósabb, legszebb és legmegszólítóbb példázat, melyet ma felkínálhatunk: a közösségi életünk tanúságtétele. Vele „könnyebben megfelelek Urunk hívásának, intézményünknek Isten segítségével ez lesz legjobb ajánlólevele, azokat pedig, akik velünk kapcsolatot tartanak – elsősorban a gyerekeket és a fiatalokat – az Úr erősebben vonzza aratásába” (Konst. 39). A közösség számunkra a „testvérré válás helye”.¹⁵ Kihívást jelent, hogy alakot adjunk ennek az ajándéknak az élet konkrét körülményei között, különösen, amikor multikulturális közösségről van szó, amely egyre gyakoribb közöttünk. De épp ebben, a különbözőségek elfogadásában és a közös projekten való együttműködésben fejezzük ki világosabban, hogy a piarista közösség lehet életalternatívája ennek a globalizált, de gyakran kirekesztő világnak.

5. KI TUDJÁTOK-E INNI A KESERŰSÉG KELYHÉT, AMELYET ÉN KI FOGOK INNI? (MT 20,22)

22. Ma nem könnyű Isten országának követelményei szerint élni. Az egyházi dokumentumok gyakran írják, hogy *light* kultúrában élünk. Sok szociológus beszél „cseppfolyós”, sőt

¹⁵ Vö. Megszentelt Élet Intézményeinek és Apostoli Élet Társaságainak Kongregációja: *Testvéri élet közösségben*, Róma (1994. február 2.), 11–57.

„légszerű” társadalomról, amelyben lassan eltűnnek a szilárd meggyőződések és a tartós elköteleződések. Nincs meg a történelmi perspektívánk e korszakos változások megítéléséhez, amelyeknek talán több pozitív következménye van, mint amennyit első látásra gondolunk. De ma is elhangzik a kérdés, amelyet Jézus hozzánk intéz, és amely arra vonatkozik, hogy képesek vagyunk-e követni őt a végsőig bármilyen környezetben.¹⁶ Ez a radikalitás különösen is érinti azt, ahogyan megszervezzük képzési, kezdeti és folyamatos képzési programjainkat. Jézus szavai valószínűleg sokakat megijesztenek. A jóléti kultúra – melyet ma erősen megkérdőjelez a gazdasági, társadalmi és munkahelyi válság – nem arra hív, hogy „vegyük fel keresztünket mindennap” (vö. Mt 10,38–39; 16,24), pedig tudjuk, hogy Jézus javaslata nem pusztító, hanem életető: „Aki elveszíti életét értem, az megőrzi azt” (Mt 16,25). Pál ugyanerről a dinamikáról beszél: „hogyan megismerjem őt – feltámadásának erejét, valamint a szenvedéseiben való részeseledést – azáltal, hogy egyre inkább hozzá hasonlóvá alakít halálát, hogy, ha lehetséges, eljussak a halálból való feltámadásra” (Fil 3,10–11). Követjük Jézust, aki feláldozza saját életét, hogy másoknak életet adjon.

23. A káptalanon és a káptalan utáni időszakban azt kérdezzük, hogy készek vagyunk-e „kiinni a kelyhet”: készek vagyunk-e az érdekmentes szolgálatra, az egyszerűbb életvitelre, a hiteles aszkézisre, a földrajzi, kulturális és egzisztenciális perifériákhoz való effektív és affektív közelségre, a szegények és kirekesztettek melletti világos elköteleződésre, valamint a nagyobb készségre, hogy a piarista küldetés szempontjából rászoruló helyekre küldjenek bennünket. Jézust követni azt jelenti, hogy osztozunk sorsában. Újra és újra vissza kell térnünk az ő húsvéti misztériumához. Fel fogjuk fedezni, hogy

¹⁶ „Kérjük imáinkban az Urat, hogy ebben, és minden más ügyünkben is, a mindenkor áldott Isten nyilvánítsa ki előttünk az ő szent akaratát, s adjon nekünk lelket és erőt ahhoz, hogy teljesítsük azt” (Kalazanci Szent József: 4264. levél).

egyenes összefüggés van egyfelől a „jólétben élt élet” (mely a kényelmen alapszik) és a szomorúság között, másfelől a „jól élt élet” (mely az önátadáson alapszik) és az öröm között. Továbbá a „keserűség kelyhe” kapcsolatban áll az „eucharisztia kelyhével” is. Nem tehetjük életünket állandó odaadássá, ha nem kapcsolódunk Krisztushoz, aki odaadja önmagát az eucharishtiában. Hogyan adunk mélyebb jelentést a szentmise napi megünneplésének piarista életünkben (vö. Konst. 28)? Továbbá hogyan tesszük nevelői és tanári küldetésünket az élet eucharishtiájává, amelyben befogadjuk a gyermekeket, a fiatalokat, és segítjük őket, hogy megnyíljanak Isten irgalmas-sága előtt, hogy megvilágítsák életüket Isten igéjével, hogy táplálkozzanak az Úr testével és vérével, és hogy elköteleződjenek a világ evangélium szerinti megváltoztatása mellett? Az eucharisztikus perspektíva új és mélyebb jelentést adhat nevelői és tanári küldetésünknek.

6. TI IS EL AKARTOK MENNI? (JN 6,67)

24. A szerzetes intézmények többségéhez hasonlóan az utóbbi évtizedekben mi is megtapasztaltuk, hogy sokan hivatásválságba kerültek, és sokan el is hagyták a rendet. Elemeztük az okokat és a következményeket. Jézus hozzánk intézett kérdése azonban nemcsak a rendhez tartozás jogi keretére vonatkozik. Elképzelhető, hogy ott a nevünk a rendi katalógusban, lelki és érzelmi téren viszont már egy ideje emigráltunk, és más „házakat” kerestünk: a biológiai családukat, közösségen kívüli kapcsolatokat, különféle intézményeket stb. Vagy elképzelhető – amint az minden spirituális úton előfordul –, hogy a lelki szárazság, a kísértés vagy a próbatétel időszakán megyünk keresztül, amikor nem látjuk értelmét piarista hivatásunknak, és arra érzünk késztetést, hogy elmenjünk. Félelem nélkül meg kell vizsgálnunk ezeket az egyéni és kollektív „éjszakákat”, mert egyedülálló alkalmat jelentenek arra, hogy megtisztítsuk motivációinkat és magatartásunkat, és hogy megsejtsük az „új

hajnalt”, amelyet a Szentlélek már előkészít. Nemegyszer a hitteles hivatás egy megküzdött válság gyümölcse, amint minden hajnal győzelem az éjszaka felett.

25. A *Fürkösszéték* című levél segít, hogy értelmezni tudjuk az ilyen kételyekkel teli, nehéz időszakokat, mégpedig Illés próféta tapasztalatával: „Különösen drámai az a jelenet, amely a halálát kívánó, depressziós Illést mutatja be Beerseba pusztájában (1Kir 19,1–8): ám ott Isten – életadó kenyeret és vizet kínálva – gyengéden át tudja alakítani Illés menekülését a Hóreb hegye felé való zarándoklássá (1Kir 19,9). Jó példa ez a mi sötét éjszakáink számára, amelyek – miként Illésnél – megelőzik az enyhe szellőben megvalósuló teofánia ragyogását (1Kir 19,9–18), és a hűség új korszakait készítik elő, melyek új meghívások történetévé válnak (mint Elizeus számára: 1Kir 19,19–21), de bátorságot is nyújtanak a kegyetlen igazságtalanság elleni fellépésre (vö. Nabot meggyilkolása: 1Kir 21,17–29).”¹⁷ Mi is rászorulunk arra, hogy Isten átalakítsa meneküléseinket zarándokutakká, és megadja nekünk a hűség ajándékát, hogy megtartsen bennünket a várakozás és a bizalom állapotában még akkor is, amikor nem látjuk, milyen jövő vár ránk. Az ilyen fájdalmas időszakokban tegyük magunkévá Péter szavait: „Uram, kihez mennénk? Az örök élet igéi nálad vannak” (Jn 6,68).

26. Ha ellenállunk a menekülés kísértésének, ha megtanulunk együtt élni kételyeinkkel, ha ellenállunk Isten hallgatásának, ha elfogadjuk a megszentelt életnek ezt a nehéz szakaszát, ha megnyílunk a kihívások előtt, amelyek elé azok az új kulturális közegek állítanak, ahol rendünk fejlődik, ez felkészít bennünket arra, hogy kísérni tudjuk sok kortársunk kérdéseit és zavarodottságát, akiknek nehezükre esik, hogy higgyenek Istenben és hittel értelmezzék a történelmet. Csak az tudja megtanítani másoknak, hogy ne veszítsék el reményüket, akik már megharcolták a Krisztus-követés harcát. Ilyen értelemben a sivatagon való áthaladás, amelyet a szerzetesség megél a

¹⁷ *Fürkösszéték!*, 6.

nyugati világ bizonyos térségeiben, lehet egy „hosszú noviciátus”, mely egy mélyebb és hitelesebb evangelizáláshoz vezet. Mindnyájan hűségre és állhatatosságra hívtunk. Mindnyájan a piarista rend építésére hívtunk egybe.

7. GYEREKEK, NINCS VALAMI ENNIVALÓTOK? (JN 21,5)

27. A kérdésnek, amelyet a feltámadt Jézus a tóparton „virradatkor” (Jn 21,4) tanítványaihoz intéz, küldetésünk hatékonyságához van köze. Nekünk is hasonló kérdéseket tesz fel: Milyen eredményeket értek el iskoláitokban és plébániáitokon? Hogyan valósítjátok meg azt, hogy „szolgálatunk végső célja a hitre nevelés” (vö. Konst. 96)? Eléritek-e, hogy szolgálatotok „hittől megvilágosított képet nyújtson a világról, az életről meg az emberről, és kifejlessze a diákok képességeit” (Konst. 97)? Sikerül elérnetek, hogy diákjaitok „mint Isten országának kipróbált építői részt vegyenek a világ emberségesebbé alakításában” (Konst. 92)? Vajon kalazanciusi életstílusotok valóban „lelki rokonságot, tevékeny együttérzést teremt a szegény gyerekekkel” (Konst. 93)?

28. Nem könnyű válaszolni Jézus kérdéseire. Mint tanárok hozzá vagyunk szokva, hogy a tanteremben az eltervezett tananyagot leadjuk és számon kérjük, de nem lehet ugyanazokat a kritériumokat alkalmazni nevelői küldetésünkre, amelyeket az iskolai életben használunk. Valószínűleg, még ha elismerünk is bizonyos eredményt, be kell látnunk – a tanítványokhoz hasonlóan –, hogy nem értük el mindazt, amiről álmodtunk. Ezért ismét hallanunk kell a Mestert: „Vessétek ki a hálót a bárka jobb oldalán, és majd találtok” (Jn 21,6). Az egyetemes káptalan mindig alkalom a feltámadt Úr szavának meghallására, aki bőséges fogást ígér nekünk, ha bízunk benne. Ha azt valósítjuk meg, amit ő mond nekünk, és nem egyszerűen saját elképzeléseinket vagy szeszélyes elgondolásainkat, akkor a háló megtelik halakkal (vö. Jn 21,6). Életbevágóan fontos, hogy újra bízunk Jézus szavában annak érdekében, hogy feladatunkat

örömmel tudjuk végezni, és biztosan legyünk abban, hogy ha „éjszaka” nem is fogunk semmit, az Úr „virradatkor” megvalósítja művét. Ebbe a teljesítményközpontú kultúrába be kell vezetnünk az ingyenesség és a bizalom kritériumát. Ha azt tesszük, amit az egész világ tesz, ha engedjük, hogy csak a hatékonyság vezessen bennünket, hol van abban jelen a kegyelem, amely mindig ingyenes (vö. Mt 5,46–47)?

29. A tengerek, amelyekben ma „halásznak”, elsősorban a nevelés és oktatás tengerei. Egy olyan ember fiai vagyunk, aki a nevelést tartotta kulcsfontosságúnak: „ettől függ a későbbi felnőtt egész hátralévő életének jósága vagy rosszasága”; és aki azt mondta az oktató-nevelői szolgálatról, hogy az „a legméltoőbb, a legnemesebb, a legérdemszerzőbb, a legjótékonyabb, a leghasznosabb, a legszükségesebb, a legtermészetesebb, a legészszerűbb, a legkedvesebb, a kegyelmekben leggazdagabb és legdicsőségesebb”.¹⁸ Őutána sokan mások is ugyanezt a meggyőződést hirdették. Például mindnyájan kijelenthetjük Nelson Mandelával együtt, hogy „az oktatás a leghatalmasabb fegyver, amellyel rendelkezünk, hogy megváltoztassuk a világot”.¹⁹ Ez az oka annak, hogy mi „a nevelés által evangelizálunk”. Az általunk kínált átfogó (integrális) nevelés manapság azon keresztül valósul meg, hogy síkra szállunk az igazságosság, a béke és a teremtésvédelem értékei mellett, mivel az igazságtalanság, a háború és az ökológiai egyensúly veszélyeztetése globalizálódott. Azt éreznénk, hogy halászatunk kudarcot vallott, ha az általunk nevelt gyermekek és fiatalok – Jézus Krisztusba vetett hitük és egyházhoz tartozásuk következményeként – nem válnak az igazságosság, a béke és az ökológiai elköteleződés valódi munkásaivá.²⁰ Ferenc pápa azt kérte, hogy járuljunk hozzá egy olyan evangelizációhoz – és így egy olyan nevelői küldetéshez –, amely első helyre teszi a szegé-

¹⁸ Kalazanci Szent József: *Emlékirat Tonti bíborosnak*, 4, 6.

¹⁹ Nelson Mandela: *Beszéd a Madison Park High Schoolban*, Boston MA (USA), 1990. június 23.

²⁰ Ferenc pápa: *Laudato si'* enciklika, Róma (2015. május 24.), 209, 210, 221.

nyek társadalomba való bekapcsolását²¹ (vö. EG, 118–216), valamint a társadalmi párbeszédet mint hozzájárulást a békéhez (vö. EG, 238–258).

8. MIÉRT VAGYTOTK GYÁVÁK? (Mk 4,40)

30. Konstitúciónkban megvalljuk: a szegénység fogadalmával „tanúbizonyoságot teszünk arról, hogy egyedül Istenben bízva Isten országát minden földi kincsnél többre becsüljük, és önmagunkat egészen az emberek szolgálatára szenteljük” (Konst. 63). Mégis, amikor „nagy szélvész támad, és a hullámok becsapdosnak a bárkába” (vö. Mk 4,37), elveszítjük bizalmunkat. Az utóbbi években erős hullámok rengették meg az egyház hajóját (gazdasági és szexuális botrányok, hatalmi harcok, üldözések, hitelrontás stb.), és ezért sokan el is veszítették bizalmukat benne. Rendünk kis hajóját is elborították a problémák. Valószínűleg azt tapasztaltuk, hogy mindeközben „Jézus a bárka hátsó végében egy vánkoson aludt” (Mk 4,38), mintha nem érdekelné, hogy elveszünk. Próbatételen mentünk át. Most, kissé nyugodtabb hullámok között, megérintve ettől a Ferenc pápa szolgálatához kapcsolódó egyházi tavasztól, élesebben hallhatjuk Jézus kérdéseit: „Miért vagytok gyávák? Még mindig nincs hitetek” (Mk 4,40)? Ezeket hozzánk intézi, akik azt vallottuk, hogy „egész életünk igazi liturgiává lesz, ha a mennyei Atya kezéből mindent hívó lélekkel fogadva Krisztus tevékenységébe állhatatosan bekapcsolódunk” (Konst. 48). Világos, hogy mély szakadék feszül a között, amit vallunk, és amit megélünk, ez a szakadék pedig szomorúsághoz, félelemhez és gyávasághoz vezet.

²¹ „Atyaságod, mondhatom, szentül jár el, Istennek tetsző cselekedetet művel, amikor felveszi iskolájába a szegény gyermekeket, ahányan csak jelentkeznek, hiszen az ő érdekükben jött létre Intézményünk; és »amit őértük tesztek, azt az áldott Krisztusért teszitek«, ezt nem mondja a gazdagokról” (Kalazanci Szent József: 2812. levél).

31. Ezért szükségünk van arra, hogy az egyetemes káptalan a bizalomhoz és az örömhöz való visszatérésre hívjon bennünket. El kell ismernünk, hogy kísértést érzünk az *önző akédiára* (vö. *Evangelii gaudium* [EG], 81–83), a *terméketlen pesszimizmusra* (vö. EG, 84–86), a *spirituális világiasságra* (vö. EG 93–97), a *belháborúra* (vö. EG 98–101) stb. De főképp úgy érezzük, ahhoz a hivatásunkhoz kell visszatérnünk, hogy „Lélekkel evangelizálók” legyünk (vö. EG 262–283). Ferenc pápa ezért emlékeztet bennünket, hogy „az evangelizációban való lelkesedés ezen meggyőződésen alapszik. Rendelkezésünkre áll egy léttel és szeretettel teli kincstár, amely nem csaphat be, az az üzenet, amely nem manipulálhat, és nem csalhat meg. Olyan válasz, amely leszáll az ember lelkének mélyére, és képes támaszt nyújtani neki, képes felemelni őt. Ama igazság ez, amely nem válik divatjamúlttá, mert be tud hatolni oda, ahová semmi más nem képes. Végtelen szomorúságunkat csak végtelen szeretet gyógyítja meg” (EG 265). Ezt a végtelen szeretetet, mely az igazi öröm és az evangelizáló merészség forrása, nem önmagunkba zárkózva éljük meg, hanem valódi „megosztott küldetésben”. Ezért „testvéri kapcsolatot tartunk az egyházmegyékkel és a plébániákkal, a kalazanciusi családhoz tartozó szerzetekkel, más szerzetes intézményekkel, különösen a neveléssel foglalkozókkal, és amennyire tőlünk telik, készek vagyunk a kölcsönös segítségnyújtásra” (Konst. 37). Áldottnak érezzük magunkat, amiért egyre többen vannak olyanok, akik szeretnék megélni karizmánkat és szeretnének osztozni küldetésünkön, és különösen is köszönjük a piarista testvériségek életét és küldetését, továbbá mindazoknak a segítségét, akik valamilyen formában együttműködnek a piarista küldetéssel.

II. MÁSODIK RÉSZ: JÉZUS HÍV ÉS KÜLD BENNÜNKET

„Akkor találtok életet, ha adjátok az életet,
akkor találtok reményt, ha adjátok a reményt,
akkor találtok szeretetet, ha adjátok a szeretetet.”²²

32. Az első részben található összes kérdés tartalmaz életünkre vonatkozó javaslatokat. Most, ebben a második részben, megnyílunk néhány nagy „hívás” előtt, amelyeket Jézus az ő követőikhez intéz, és amelyeket mi tanulóknak és örömmel fogadunk. Mindegyik azt a küldetést emeli ki, hogy legyünk a feltámadt Úr tanúi abban a környezetben, ahol élünk.

1. „JÖJJEtek UTÁNAm” (Mk 1,17)

1. Az, ami most vagyunk, annak eredménye, ahogyan a Krisztus-követés hívására válaszoltunk: „a keresztségben meghívást kaptunk a tökéletes szeretet teljességére, mindent elhagyunk Krisztusért, és őt mint egyedül szükségességet egy megszentelt életet élő közösség keretei között követjük” (Konst. 16). Tehát nem tudunk új életet lehelni piaristaságunkba, ha nem térünk vissza ennek az első meghívásnak az igézetéhez, amelyet mindannyian hallottunk, és annak a karizmának a vonzásához, amely elindította rendünket. „Történelmünk elmesélése elengedhetetlenül

²² Ferenc pápa: *Apostoli levél minden megszentelt személynek a megszentelt élet évenkénti alkalmából*, Róma (2014. november 21.), II. 4.

fontos annak érdekében, hogy önazonosságunk élő maradjon és a család egységét, illetve a tagok közösséghez való tartozásának érzését megerősítsük. Nem öncélú régészeti feltárásról van szó, de nem is hasztalan nosztalgizálásról, hanem inkább a letűnt nemzedékek útjának nyomon követéséről: felfedezzük benne az ihlető szikrát, az alapítóktól és az első közösségektől kezdve az elődeinket mozgató eszményeket, terveket, értékeket.”²³

2. Ahhoz, hogy ma azonnal és örömmel tudjuk követni Jézust, „el kell hagynunk hálóinkat” (vö. Mk 1,18). Az egyetemes káptalan megnevezett néhány ragaszkodást, amely megterheli a piarista életünket. Elismerjük, hogy sok helyen a fogyasztói társadalom áldozataivá váltunk. Életvitelünkben olyan igényeket és szokásokat teremtettünk, amelyek csökkentik szabadságunkat és megnehezítik szolgálatkésztségünket a piarista küldetés számára. Van úgy, hogy helyekhez, munkákhoz vagy személyekhez ragaszkodunk, és nem akarunk változtatni. Vajon nem ezek a „ragaszkodások” jelentik-e az okát annak, hogy már nem halljuk Jézus hívását a maga frissességében, és az nem ébreszti fel bennünk a vágyat, hogy őt szorosan kövessük?

3. A megszentelt élet – lényegénél fogva – a Krisztus-követség egyik sajátos módja, mely abban áll, hogy mindent elhagyunk, és jobban akarjuk „utánozni” Krisztust, az evangéliumi tanácsok fogadalommal történő vállalásával.²⁴ Minden hivatás a Jézussal való hívő találkozás eredménye, aki olyannyira megérint bennünket, hogy döntéseink legmélyét is eléri. Valami ahhoz hasonló, amit a fiatal Jeremiás így fejez ki: „Rászedtél, Uram! S én hagytam, hogy rászedj. Erősebb voltál nálam és legyőztél. [...] Az Úr szava mindennap gyalázatomra vált és csúfságomra. Már azt gondoltam: Nem törődöm vele, nem beszélek többé a nevében. De ilyenkor mintha tűz gyúlt volna szívemben, és átjárta minden csontomat. S ha megfeszítettem

²³ Ferenc pápa: *Apostoli levél minden megszentelt személynek a megszentelt élet évének alkalmából*, Róma (2014. november 21.), I, 1.

²⁴ Ferenc pápa: *Üzenet a megszentelt élet évének megnyitása alkalmából a Szent Péter-bazilikában*, 2014. november 30.

erőmet, hogy ellenálljak, belefáradtam és nem tudtam elviselni” (Jer 20,7–9). A Jézussal való találkozás teljessége az, ami megtart minden hivatást. E találkozás nélkül a hivatás megélése lehetetlen. E nélkül a frissen, fiatalon és hitelesen tartott tapasztalat nélkül nem lehet előrehaladni. A Jézussal való találkozás nemcsak az első döntés magyarázata, hanem a hűség oka is. Ha ez elvész, lecsökken, meggyengül, vagy ha inkonzisztenciáink felülkerekednek rajta, elvész életünk értelme.

2. „AHOL KETTEN VAGY HÁRMAN ÖSSZEGYŰLNEK A NEVEMBEN, OTT VAGYOK KÖZÖTTÜK” (MT 18,20)

4. A feltámadt Úr egyik titokzatos jelenléte ebben a világban – és ezért egy kiváló evangelizációs eszköz – a közös élet, azoknak a közösségi élete, akik nem érzelmi vagy szakmai okokból, hanem „Jézus nevében” élünk együtt. „Igazi közösséget akkor alkotunk, ha komolyan törődünk testvéreink életkörülményeivel; ha részt veszünk azokon a közösségi cselekményeken és imákon, amelyekben Krisztus van közöttünk; ha buzgón bekapcsolódunk szerzetes családunknak azokba a megbeszéléseibe, amelyeken lelki életünk és apostoli munkánk megtervezéséről és javításáról van szó; végül, ha pontosan igazodunk ahhoz a napirendhez, amelyet a közösség előzőleg megállapított, és a nagyobb előljáró tanácsával jóváhagyott” (Konst. 32). Az egyetemes káptalan arra buzdít bennünket, hogy a közösségnek ne pusztán *fogyasztói*, hanem igazi *építői* legyünk, olyanok, akik nap mint nap Istennek ezt az ajándékát konkrét feladatként fogják fel: „Egy olyan társadalomban, amelyben összetűzések vannak, az egymástól eltérő kultúrák nehezen férnek meg egymás mellett, a gyengébbeket elnyomják, igazságtalanság és egyenlőtlenség uralkodik, nekünk egy konkrét közösségmodellt kell felkínálnunk, mégpedig azáltal, hogy elismerjük minden személy méltóságát, osztozunk azokban a

javakban, amelyeket ki-ki képvisel, és lehetővé tesszük, hogy testvéri kapcsolatokat ápoljunk egymással.”²⁵

5. Ha meg lennénk győződve az Úrnak erről a *rejtett* jelenlétéről közöttünk, hinnénk, hogy a közösségi élet a legnagyobb ajándék, amelyet felkínálhatunk ennek a világnak, amely nehezen tudja összhangba hozni a szabadságot és az egyenlőséget, és amely fegyveres konfliktusoktól, gazdasági elnyomástól, fájó egyenlőtlenségektől, etnikai, kulturális és vallási összetűzésektől szenved. A piarista közösség, túl azon, hogy Jézus jelenlétének *jele*, egy olyan új világ *laboratóriuma* is, amelyet fel akarunk kínálni nevelői küldetésünkben. Piarista életünknek és küldetésünknek erőteljesen hozzá kell járulnia a társadalom megváltoztatásához, hogy a valóság minél inkább Isten országának értékeit tükrözze. Ez azonban megkívánja tőlünk azt a mindennapi erőfeszítést, hogy egymás testvéreiként éljünk, hogy megéljük és ünnepeljük a kiengesztelődést, hogy törődjünk egymás életével, hogy ne engedjünk az individualizmus kísértésének, és ne a magánszféra iránti tiszteletet tegyük kapcsolataink végső kritériumává.

6. A piarista világiakkal való közös küldetésnek és a világiak karizmánkba történő integrálásának egész dinamikája folyamatosan gazdagítja a folyamatot, amelyet megélünk. Sokan érzik az Úr hívását arra, hogy „a kapott adományukkal a többiek szolgálatára legyenek” (1Pét 4,10), hogy gazdagítsák, erősebbé tegyék és megújítsák a piaristák világát felelősségteljes és egyre erősebb együttműködésükkel. Új, reményteli korszakhoz érkezünk, és úgy érezzük, arra hív bennünket Jézus, hogy a szerzetesek és világiak egybekapcsolódó életével és küldetésével mozdítsuk elő Kalazancius atyánk álmának megvalósulását.

²⁵ Ferenc pápa: *Apostoli levél minden megszentelt személynek a megszentelt élet évének alkalmából*, Róma (2014. november 21.), I, 2.

3. „AKI EGYET IS BEFOGAD AZ ILYEN GYERMEKEK KÖZÜL AZ ÉN NEVEM MIATT, AZ ENGEM FOGAD BE” (Mk 9,37)

7. Az evangélium, amelyet Kalazanci Szent József ünnepén szoktunk felolvasni, Jézusnak a gyermekekkel való találkozását mutatja be. Mi, piaristák erősen érezzük, hogy ez a szöveg rólunk szól, hiszen pont arra emlékeztet, kikre is irányul a küldetésünk: hivatásunknak az az értelme, hogy életünket a gyermekeknek és a fiataloknak adjuk. „Az evangélium hirdetésének az egész egyháza háruló feladatában rendünk sajátos módon, a gyerekek és a fiatalok, elsősorban a rászorulóknak egész emberré nevelésével vesz részt, erre irányul sajátos negyedik fogadalmunk” (Konst. 90). Kalazancius Istennek tett fogadalom szintjére emeli a nevelő-oktató munkát. A nevelést és az oktatást az engedelmességi fogadalomhoz kapcsolja, „a gyermekek nevelésével való különleges törődést” kér. Kétségtelen, hogy ez pompás megfogalmazása rendünk lényegi céljának és létértelmének. Amikor átadjuk magunkat a nevelés szolgálatának, ezzel kiváltságos, különleges módon és hitelesen fejezzük ki szerzetesi hivatásunkat, valamint arra irányuló vágyunkat, hogy Jézus Krisztusra összpontosító életet éljünk. Sose feledkezzünk meg Jézusról, hogy így kellő spirituális erővel tudjuk megélni az oktatás és nevelés nem mindig könnyű mindennapi munkáját.

8. Nevelőként különösen is érzékenyek vagyunk a „gyermek jogai”-ra. Ezért nagyon fájlaljuk a zaklatásokat és bántalmazásokat, amelyeket a kiskorúak elszenvednek a világ különböző térségeiben. Rendünk nevében az egyetemes káptalan kijelenti, hogy karizmánk számára központi jelentőségű a gyermekek és fiatalok személyi integritásának tiszteletben tartása. Amint Ferenc pápa kéri, a piarista rend fáradságot nem kímélve védelmezi a gyermekeket.²⁶ Ma a társadalom nem tűri el többé

²⁶ Ferenc pápa: *Levél a püspöki konferenciák elnökeinek, a megszentelt élet intézményei és az apostoli élet társaságai elöljáróinak 2015. február 2-án.*

az olyan sértő viselkedésformákat – köztük bűncselekményeket –, mint a szexuális visszaélések, a fizikai vagy pszichikai büntetések, az adott gyermek vagy fiatal sajátosságainak figyelmen kívül hagyása. Jézus követőiként nem elégszünk meg azzal, hogy „zéró toleranciát” alkalmazunk az ilyen viselkedésformákkal szemben, vagy hogy szabályzatot dolgozunk ki és konkrét védelmi intézkedéseket hozunk a kiskorúak védelmére minden iskolánkban, nevelési intézményünkben és lelkipásztori központunkban. Tevékeny védelmezői kívánunk lenni a legkisebbeknek, kivált azoknak, akik a kirekesztés valamilyen formájától szenvednek. Ez az, amit ma kérne Kalazanci Szent József, aki „a Szentlélek sugallatára egészen a gyerekek, főképpen a szegények keresztény nevelésének, a tudás és istenhit szellemében történő nevelésének szolgálatára szentelte önmagát” (Konst. 1).

9. Sőt számunkra a gyermekek Jézushoz közeli „szentségé” válnak. Őket befogadva, magát az Urat fogadjuk be. Az ő alázatuk, ártatlanságuk és kíváncsiságuk állandó ellenszert jelentenek azon kísértésünkre, hogy önelégültek legyünk vagy rutinba szürküljünk. A gyermekek és a fiatalok evangelizálóinkká válnak, mert mindig azt a jó hírt közvetítik számunkra, hogy az élet Isten ajándéka, amelyet köszönettel kell fogadnunk és gondoznunk kell. A gyermekek a lelki gyermekség megélésére hívnak, amely megnyit bennünket Isten országának titkaira, mert „a hozzájuk hasonlóké a mennyek országa” (Mt 19,14). Alapító atyánk a konstitúció előszavában²⁷ világosan kifejti önátadásunknak és küldetésünknek ezt az értelmezési kulcsát: „Amit akár csak egynek is tettetek e legkisebb testvéreim közül, nekem tettétek” (Mt 25,40).

10. Az igazság munkatársaiként arra a küldetésre szánjuk életünket, hogy „a nevelés által evangelizáljunk, kora gyermekkortól kezdve, gyermekek és fiatalok, különösképpen a szegények nevelése által, a hit és a kultúra – *pietas et litterae*

²⁷ Kalazanci Szent József: *A Kegyes Iskoláknak, Isten Anyja Szegényei Kongregációjának Konstitúciója* [1622], 4; *Piarista Rend Konstitúciója*, 7.

– szintézise révén, olyan környezetben és olyan helyeken, ahová karizmánk vezet bennünket, az egyház szolgálatára, a társadalom átalakítására, az igazságosság, a szolidaritás és a béke evangéliumi értékei szerint. E küldetés teljesítéséhez Isten ajándékaként karizmát, az evangélium kalazanciusi olvasatát, saját történelmet, lelkiséget és pedagógiát, közösségben élő személyeket, sajátos iskolákat és intézményeket kaptunk, amelyek segítenek bennünket abban, hogy jelenvalóvá tegyünk a tanító Jézust és az egyház anyai gondoskodását a legkisebbek között.”²⁸

4. „MENJETEK, ÉS TEGYETEK TANÍTVÁNNYÁ MINDEN NÉPET!” (MT 28,19)

11. Rendünk Európában született, ma viszont már négy földrészen is jelen vagyunk. A mostani globalizáció lényegesen átalakítja tér- és időfogalmunkat. Az egymással való összekötetésnek ebben a kontextusában még erősebben hangzik el Jézus hívása arra, hogy induljunk útnak, és legyünk az ő evangéliumának tanúi az egész világon. Ferenc pápa fáradhatatlanul hívja az egész egyházat – a szerzeteseket külön is –, hogy lépjunk ki, induljunk el mások felé: „Még azt is várom tőletek, amit az egyház minden tagjától, hogy lépjete ki házatok küszöbén és induljatok el az egzisztenciális peremterületek felé. »Menjetek el az egész világra« – ez volt Jézus utolsó mondata, amelyet övéihez intézett, és amelyet ma is mindnyájunknak megismétel (vö. Mk 16,15). Az egész emberiség vár ránk: olyan emberek, akik elveszítették minden reményüket, nehézségek közt élő családok, elhagyott gyerekek, kilátástalan jövővel élő fiatalok, betegek és magukra maradt öregek, teli zsebekkel, ám

²⁸ Congregación General: *Misión Compartida en las Escuelas Pías*, Publicaciones ICCÉ, Colección Cuadernos, 23, Madrid, 1999, 7. oldal. [A rend küldetésének káptalani megfogalmazása.]

üres szívvel élő gazdagok, az élet értelmét kereső, az istenire szomjazó férfiak és nők...”²⁹

12. Az egyetemes káptalanon hallottuk Jézusnak ezt a hívását. Annak tudatában, hogy „iskolánk – amely eredetileg kifejezetten mint népiskola jött létre – az egész iskolai közösség érdekében, a szabadság és a szeretet evangéliumi szellemétől lelkesítve arra törekszik, hogy hittől megvilágosított képet nyújtson a világról, az életről meg az emberről, és kifejlessze a diákok képességeit” (Konst. 97), megújítjuk azt a döntésünket, hogy ezek szerint az alapértékek szerint dolgozunk mindenhol, ahol jelen vagyunk, és megerősítjük elköteleződésünket, hogy előmozdítjuk új misszióinkat azokon a helyeken, ahol a gyermekekre és a fiatalokra megfelelő oktatás híján peremre szorultság vagy kirekesztettség vár, és ahol a legnagyobb szegénységet élik meg: nem ismerik a Megváltót. Hogy ezt a döntésünket ténylegesen meg tudjuk valósítani, az egyetemes káptalan készséget kér minden piaristától, hogy előjáróik elküldhessék oda, ahol szükség van jelenlétünkre.

13. Az, hogy a központot elhagyjuk és a peremterületekre költözünk, több misszionáriusi stratégiánál: az exodus és a kicsinnyé válás lelkiségének felel meg. Annak vagyunk követői, aki „jóllehet Istenhez hasonló, Istennel való egyenlőségét nem a saját javára használta fel, hanem rabszolgasorsot öltve magára kiüresítette önmagát; emberekhez lett hasonló” (Fil 2,6-7). Meg vagyunk győződve arról, hogy piarista életünk csak akkor tud igazán erőteljesen újjászületni, ha gyökereinkhez való hűségben visszatérünk a kulturális, földrajzi és szociális periferiákhoz. A maga korában „Kalazancius az alapító karizmával szoros összefüggésben új iskolát létesített, az egyetemes keresztény népoktatás első intézményét, hogy vele a gyerekeket és a fiatalokat kimentse a tudatlanság és a bűn szolgaságából” (Konst. 2). Mai iskoláink továbbra is *újak* lesznek, nemcsak akkor, ha új pedagógiai módszereket kínálunk, hanem és

²⁹ Ferenc pápa: *Apostoli levél minden megszentelt személynek a megszentelt élet évének alkalmából*, Róma (2014. november 21.), II, 4.

főleg akkor, ha újjászületnek a perifériákon, ahol ma is vannak a tudatlanság, a kábítószér, az erőszak és a kizsákmányolás szolgátságában élő gyerekek és fiatalok. Kalazancius arra küld bennünket, hogy vegyünk részt a megváltás művében, szabadítsuk ki a gyerekeket és a fiatalokat a szegénységből, a tudatlanságból és a bűnből.

5. „A FÖLD SÓJA VAGY TOK” (MT 5,13)

14. A megújult piarista küldetés megkívánja tőlünk, hogy egy megkülönböztetési folyamaton keresztül újra felülvizsgáljuk szándékainkat, döntéseinket, módszereinket és stílusunkat: „A megszentelt élet évében rá kell kérdeznünk a ránk bízott küldetéshez való hűségünkre. Az általunk nyújtott szolgálatok, az intézményeink, a jelenléteink vajon megfelelnek-e annak, amit a Lélek kért alapítóinktól, alkalmasak-e arra, hogy elérjük céljainkat a mai társadalomban és egyházban? Van-e valami, amin változtatnunk kell? Vajon ugyanazzal a szenvedéllyel szeretjük-e az embereket? Közel élünk-e hozzájuk anynyira, hogy megosszuk örömeiket és fájdalmaikat, és így valóban meg tudjuk érteni, mire van szükségük, és felajánlhatunk segítségünket?”³⁰

15. Oktatási intézményeinkkel nem törekszünk erőnket meghaladó nagy dolgokra (vö. Zsolt 130,1). Piarista küldetésünk megújítása nem épületeink korszerűségétől vagy nagyságától, nem pedagógiai kezdeményezéseink szaporításától vagy munkatársaink számának növelésétől függ, jöllehet mindez jó és fontos. Jézus főleg arra hív bennünket, hogy só legyünk, evangéliumi ízt adjunk a világ tésztajának. Egyéni és intézményi kicsinységünkben akkor tudunk só lenni,

- ha hagyjuk, hogy Jézus megsózzon bennünket, és átvesszük az ő ízét;

³⁰ Ferenc pápa: *Apostoli levél minden megszentelt személynek a megszentelt élet évének alkalmából*, Róma (2014. november 21), I, 2.

- ha megtanuljuk felismerni ennek az új korszaknak a jeleit;
- ha olyan helyeken vagyunk jelen, ahol eldől a gyermekek és fiatalok jövője;
- ha folytatjuk együttműködésünket más emberekkel (szerzetesekkel és világiakkal), világosan látva, hogy közös a küldetésünk.

Ferenc pápa, más szavakkal, arra hív bennünket, hogy ne hanyagoljuk el megszentelt életünk prófétai jellegét: „Azt várom továbbá ettől az évtől, hogy »felébresszék a világot«, hiszen a megszentelt élet megkülönböztető jegye a prófécia.”³¹

6. „KÉRJÉTEK AZ ARATÁS URÁT, HOGY KÜLDJÖN MUNKÁSOKAT ARATÁSÁBA” (MT 9,38)

16. Mivel hálásak vagyunk a meghívásért, amelyet kaptunk, szeretnénk megosztani azt az utánunk jövő nemzedékekkel: „Mi mindnyájan, egyenként is, összességünkben is, bízva az Úrban, aki sohasem szűnik meg hívni, egyre fokozódó buzgósággal és lelkipásztori munkával törekszünk hivatások ébresztésére” (Konst. 103). Az egyetemes káptalan arra hív mindenkit – különösen azokat a rendtársainkat, akik olyan országban laknak, ahol kevés hivatás van –, hogy ne adjuk meg magunkat a csüggedésnek, és lépünk át a „nosztalgiazásból a prófétálásba”. Jézus nem azt kéri, hogy gyarapítsuk sorainkat, hanem hogy kérjük az aratás Urát: továbbra is küldjön munkásokat a világ végtelen méretű aratásába. Ez az elvégzett ima fogékonnyabbá és hálásabbá tesz bennünket azért a sok emberért, akik (akár a piaristák családjához tartoznak, akár nem) már dolgoznak Isten országaért; megtisztítja hivatásgondozásunk motívációit, és új ösztönzést ad nemcsak az ajtónkon kopogtatók befogadására (vö. Konst. 104), hanem arra is, hogy mi magunk

³¹ Ferenc pápa: *Apostoli levél minden megszentelt személynek a megszentelt élet évének alkalmából*, Róma (2014. november 21.), II, 2.

hívjunk meg fiatalokat Jézus követésére a piarista rendben. Ferenc pápa segít, hogy hitelesen cselekedjünk: „Jól alkalmazhatjuk a megszentelt életre, amit az *Evangelii gaudium* kezdetű apostoli buzdításban írtam, idézve XVI. Benedek egyik szentbeszédét: »Az egyház nem prozelitizmussal [térítéssel], hanem vonzással növekszik« (14. pont). Igen, a megszentelt élet nem azáltal növekszik, ha szép hivatástoborzó programokat szervezünk, hanem ha azok a fiúk és lányok, akik találkoznak velünk, vonzódnak hozzánk, ha boldog férfiakat és nőket látnak bennünk.”³²

17. Amikor új hivatásokra gondolunk egy megújult piarista rend számára, Jézus érzéseihez kell közelebb kerülnünk. Ő, amikor látta a sokaságot, megszánta őket, mert elgyötörtek és elesettek voltak, mint a pásztor nélküli juhok. És ezért megbízott bennünket, hogy imádkozzunk az aratás urához, hogy küldjön munkásokat aratásába (vö. Mt 9,36–38). Jézus ma is hív fiatalokat, mint a kezdeti időkben, amikor meghívta azokat, akiket akart (vö. Mk 3,13). Hiteles, nyitott és javaslatot tevő hivatáskultúrára van szükségünk, amely képes meghívni a fiatalokat a piaristák életmódjára és küldetésére. Ahhoz pedig, hogy hívni tudjunk másokat, együtt kell élnünk velük. A túlságosan bezárkózó piarista élet láthatatlanná válik, következésképpen nem fog tudni vonzani fiatalokat. Előfordul, hogy az iskola vezetői tisztségeibe temetkezve nincs elég időnk arra, hogy velük legyünk, hogy közelebbről megismerjük őket, hogy világosan lássuk aggodalmaikat és útkeresésüket. Egy olyan „hivatásgondozás, amely megkívánja, hogy jelen legyünk a fiatalok életében”, épp arra kötelez bennünket, hogy felülvizsgáljuk berögzült életvitelünket és prioritásainkat. Ez arra ösztönöz majd bennünket, hogy kevésbé az oktatás bürokratai, és jobban az udvar, az utca és a kápolna nevelői legyünk, hogy elindulhassanak azonosulási folyamatok – melyek minden hivatás kifejlődéséhez szükségesek – a fiatalok és közöttünk.

³² Ferenc pápa: *Apostoli levél minden megszentelt személynek a megszentelt élet évenek alkalmából*, Róma (2014. november 21.), II, 1.

18. Következésképpen és élő reménnyel az egyetemes káptalan azt javasolja a piarista élet és küldetés összes szereplőjének, hogy gondoljuk át újra a hivatáskultúrát abból a meggyőződésből kiindulva, hogy Isten ma is hívja a fiatalokat a piarista szerzetesi hivatásra. Érezzük, hogy küldetést kaptunk: új erőfeszítést kell tennünk abban a rendkívüli küldetésben, hogy elvessük, javasoljuk, elfogadjuk és alakítsuk a piarista szerzetesi hivatást mindazokban a fiatalokban, akiket az Úr küld hozzánk az ő gyermekek és fiatalok, kivált a leginkább rászorulókat és a leginkább érzett szeretetének jeleként.

7. „VIRRASSZATOK ÉS IMÁDKOZZATOK, HOGY KÍSÉR-TÉSBE NE ESSETEK” (MT 26,41)

19. Végezetül az egyetemes káptalan meghallja Jézusnak azt a felhívását, hogy legyünk mindig éberek, virrasszunk és imádkozzunk. Manapság sokféle kísértésnek vagyunk kitéve, amelyek piarista hivatásunk szilárdságát fenyegetik. „Virrasztanunk és imádkoznunk” kell, hogy ne essünk kétségbe, mint sok rendtársunk. Az imádság elvezet bennünket a remény forrásaihoz: „A szóban forgó remény alapját nem a számok és nem is intézményeink adják, hanem az, akibe bizalmunkat vetettük (vö. 2Tim 1,12), és akinek »semmi sem lehetetlen« (Lk 1,37). Ez az a remény, amely nem csal meg, amely lehetővé teszi a megszentelt élet számára, hogy nagy történelmet írjon a jövőben is, amely felé tekintetünket fordítanunk kell, hiszen tudjuk, hogy a Szentlélek az, aki ösztönöz bennünket előre, mert továbbra is nagy dolgokat akar végbeinni velünk.”³³ Konstitúciónk pedig azt is mondja, hogy „azt az életformát követjük, amelyet Krisztus élt tanítványaival, és amelyet az ősegyház Máriával együtt követett; s így valamiképpen munkatársai vagyunk Is-

³³ Ferenc pápa: *Apostoli levél minden megszentelt személynek a megszentelt élet évének alkalmából*, Róma (2014. november 21.), I, 3.

ten eljövendő országa reményének és az emberek testvéri egységének” (Konst. 25).

20. Az, hogy „a remény szolgálói” vagyunk ezekben a válságos időkben, közel visz bennünket sok ember szívéhez, akik tele vannak szorongással, mert elveszítették életük értelmét, vagy a gazdasági válság sújtja őket. Főleg azért lehetünk a remény szolgálói, mert Krisztusnak vagyunk a követői, akiről azt írja Szent Pál: „az én reményem” (1Tim 1,1). Őbenne bízva szembenézünk a bennünket érő megpróbáltatásokkal. Halljuk az ő szavát, mely arra hív bennünket, hogy ne gyötörjük magunkat, ne meneküljünk el, és maradjunk szilárdak. Az éber és imádkozó piarista élet táplálja majd bennünk a reményt, amelyre szükségünk van ahhoz, hogy örömmel élhessük megszentelt életünket, és folytathassuk ezt a csodálatos küldetést, hogy tudniillik „a remény szolgálói” legyünk főleg azokon a helyeken, ahol sok ember – főleg fiatal – szenved kilátástalan élettől.

BEFEJEZÉS

21. A 47. egyetemes káptalan egymás testvéri és őszinte meghallgatásának gyakorlása volt. A rend néhány mai problémájából kiindulva arra törekedtünk, hogy közel kerüljünk Jézushoz, és meghallgassuk az ő kérdéseit és hívásait. Talán nem találtuk meg a teljes választ minden kérdésére. Némely esetben meg kell elégednünk azzal, hogy engedjük: a kérdés mint egy lámpa bevilágítja sötétségeinket. De már ez is annak megvallása lesz, hogy engedjük magunkat Jézus által vezetni.

22. Arra is törekedtünk, hogy elfogadjuk néhány hívását. Mindegyik hívása elkísért bennünket piarista életünk folyamán, de most új módon csengenek fülünkben. Jézus jó pedagógusként elvezet majd bennünket – Lelke által – a teljes igazságra (vö. Jn 16,13), mert nem tudnánk mindennek a súlyát már most elviselni (vö. Jn 16,12). Végeredményben a 47. egyetemes káptalan is csak egy újabb mérföldkő több évszázados

történelmünkben. Azt reméljük és arra vágyunk, hogy a káptalan által adott útmutatások segítenek intenzívebben megélni hivatásunkat: olyan piarista életet, amely tényleg az Urat helyezi középpontjába, olyan hivatáskultúrát, amely megújít bennünket, olyan közösségi életet, amelynek nagyobb megszólító ereje van, és szenvedélyes átadottságot küldetésünknek.

23. Mária, aki a mi anyánk és Jézus nevelője, szintén olyan ember volt, akiben kérdések kavargtak, és aki teljesítette mindazt, amivel megbízták. Lépten-nyomon megjelennek ezek a kérdések Lukács evangéliumában. Gábiel angyal köszöntését követően „Mária megdöbbsen, és azt fontolgatta, vajon mit jelent ez a köszöntés” (Lk 1,29). Amikor az angyal közli vele, hogy gyermeket fogan és szül, Mária kérdéssel válaszol: „Hogyan lehetséges ez, mikor én férfit nem ismerek” (Lk 1,34). Később, amikor ő és József megtalálják Jézust Jeruzsálemben, aggódva kérdezi tőle: „Gyermeke, miért tetted ezt velünk” (Lk 2,48). A kérdezés Mária számára mély és paradox formája annak, hogy kifejezze hitét és készségét. Ezért Szűz Máriára, a piarista rend királynőjére bízunk ennek a 47. egyetemes káptalannak a gyümölcsét. Kérjük Máriát: segítsen, hogy meg tudjuk hallani a kérdéseket, amelyeket Jézus hozzánk intéz, és mi is el tudjuk mondani neki kérdéseinket, továbbá hogy mindig Máriához hasonlóan tudjunk válaszolni, teljesítve mindazt, amivel az Úr megbíz bennünket.

Isten dicsőségére és felebarátaink javára!

A RENDI ÉLET KULCSFONTOSÁGÚ TERÜLETEI

A 2015–2021-es időszak cselekvési irányelvei

A RENDI ÉLET KULCSFONTOSSÁGÚ TERÜLETEI, melyeket a 47. egyetemes káptalan javasolt, a következők:

1. Hivatásgondozás: a hivatáskultúra előmozdítása.
2. Kezdeti képzés: a minőség és a közösség (kommunió) növelése.
3. Közösségi élet: elmélyedés a lényegi dolgokban: az Úr közösségi követése és az ezt lehetővé tevő közvetítő eszközök és döntések komolyan vétele.
4. Folyamatos képzés: törődés a hivatásban való növekedés átfogó folyamatával.
5. Piarista szolgálat: a cselekvési irányelv területei: a piarista önazonosság, a nevelés/oktatás és a lelkipásztori munka minősége, a megosztott küldetés és elsődlegesen a szegényekre való odafigyelés.
6. Karizmatikus integráció és megosztott küldetés: közös karizmánk elmélyítése, az eltérő hivatások figyelembevételével és egyre szorosabb közösségben (kommunióban).
7. Gazdálkodás: növekedés a közös felelősségvállalásban, valamint az egész piarista rend átfogó fenntarthatóságának biztosításában.
8. A rend újrászervezése, megszilárdítása és terjeszkedése: a legjobb struktúrák keresése, hogy életünkben és küldetésünkben növekedni tudjunk, és folytassuk a rend építését ott, ahová küldetésünk szólít.
9. A kalazanciusi karizma: úgy akarjuk megélni Kalazanciust, mint aki ma is nap mint nap alapítja a rendet; egyre mélyebben meg akarjuk ismerni az ő személyét és karizmáját mint az általunk megélt folyamat fő vonatkozási pontját.

Ezeket a piarista rend 47. egyetemes káptalanja mind **JÓVÁHAGYTA**. A rendi élet kilenc kulcsfontosságú területét nem állítottuk fontossági sorrendbe, mert úgy véljük, hogy mind-egyiken egyszerre és az egész rendszer figyelembevételével kell dolgoznunk. A kulcsfontosságú területekhez tartozó cselekvési irányelveket viszont a káptalan fontossági sorrendbe állította:

- **PIROS** szín jelzi a LEGFONTOSABBAKAT,
- **KÉK** szín jelzi a KÖZEPESEN FONTOSAKAT,
- és **FEKETE** szín jelzi a KEVÉSBÉ FONTOSAKAT.

Lila színnel emeltük ki az egyes kulcsfontosságú területek általános megfogalmazását, amely azt az alapirányt jelöli ki, amerre a rendnek haladnia kell.

1. CSELEKVÉSI IRÁNYELVEK A HIVATÁSKULTÚRÁNAK MINT A RENDI ÉLET KULCSFONTOSÁGÚ TERÜLETÉNEK ELŐMOZDÍTÁSÁRA

Valódi piarista hivatáskultúrában kell élnünk,
és azt meg kell szilárdítanunk.

1. Megfelelően be kell illeszteni a piarista szerzetesi életre irányuló hivatáspasztorációt a rendtartomány életébe.

- a) Szorosan össze kell kötni az ifjúságpasztorációt és a hivatáspasztorációt küldetésünkkel kapcsolatos különféle programokkal, lelki napokkal, találkozókkal, amelyek képesek hivatást ébreszteni.
- b) Végeznünk kell hivatásgondozást az egyetemista korú fiatalok körében.
- c) Meg kell erősíteni a hivatáspasztoráció tartományi és helyi csapatait.
- d) Elő kell mozdítanunk egy olyan helyi terv megvalósítását minden intézményünkben, amely fejleszti a hivatáskultúrát minden egyes piarista jelenlétben.
- e) Meg kell szerveznünk a pasztorális segítők és az oktatók/nevelők képzését a hivatáskultúráról és a hivatáspasztorációról. Felelősöket kell kijelölni, költségvetést kell készíteni.
- f) Biztosítani kell, hogy legyenek olyan házak, amelyek befogadják a hivatást érzőket, és ezeket a házakat el kell látni saját szabályzattal.
- g) Együtt kell működni a kalazanciusi család más kongregációival és más szerzetesi kongregációkkal, hogy közösen végezzük a hivatáspasztorációt. Részt kell vennünk szerzetesi kongregációk és egyházmegyék közötti hálózatokban is.

2. Ösztönöznünk kell a hivatáskultúrát közösségi életünk jelentős területein.

- a) Szorgalmaznunk kell olyan közösségi projekteket, amelyek magukba foglalják a hivatást érzők befogadását, a jelentéshordozó jelenlétet, a hivatásbeli képzést, a hivatásgondozói programokon való részvételt – amelyek tehát elősegítik, hogy a közösségek növekedjenek a hivatást érzők befogadásának képességében.
- b) Szerepet kell adnunk az idősebb rendtagoknak a hivatásgondozó munkában: életük tanúságtétele, imádság, megszólító jelenlét stb.
- c) Ösztönöznünk kell a növendékházakban minden fiatal tevékeny részvételét a hivatáspasztorációban.
- d) Be kell vonni a rendtagokat a piarista keresztény közösségekbe való bekapcsolódási folyamatokba és e közösségek vezetésébe minden piarista jelenlétben.
- e) Nyissuk meg a közösségi tereket a fiatalok előtt, hogy részt vehessenek az imádságokon, az étkezéseken vagy más fontosabb eseményeken.
- f) Vonjuk be a közösségeket a hivatáspasztorációba.

3. Rendszeresen ösztönöznünk kell a valódi piarista hivatáskultúra fejlődését az egész rendben.

- a) Különösen kell dolgoznunk azon, hogy a hivatás témájában minden szerzetes és világi növekedjen a közös felelősségérzetben.
- b) Ösztönözzük a *folyamatos imát* minden piarista hivatásért valamennyi piarista jelenlétben.
- c) Meg kell keresni a hivatás ellen ható tényezőket (közösségeinken belül és kívül), és el kell kezdeni a szükséges változtatási folyamatokat.
- d) Olyan hozzáállást kell kialakítanunk az egész rendben, amely segíti az összes hivatás elfogadását, a rendtartományoknak szolidárisaknak kell lenniük egymással, úgy kell gondolkodnunk, hogy „a hivatások az egész renchez tartoznak”.

- e) Be kell építeni a hivatáskultúrára vonatkozó ismereteket a kezdeti és folyamatos képzésbe, valamint a képzést végző személyek felkészítésébe.
 - f) A hivatáskultúrát globálisan és átfogóan kell felfognunk, így kell ösztönöznünk és kísérnünk a különböző piarista hivatásokat.
 - g) A hivatásgondozás direktóriuma alapján ki kell dolgozni a hivatásgondozás szabályzatának általános vázát, amely magában foglalja a hivatáskultúra ösztönzését.
 - h) Létre kell hozni olyan koordinációs struktúrákat, amelyek elősegítik a hivatáskultúra ösztönzését.
 - i) Minden cirkumskripció négyéves tervében a hivatáskultúrának központi témának kell lennie.
 - j) Amikor bemutatjuk a piarista élettervet, ki kell emelnünk hivatásunk misszionáriusi jellegét.
 - k) A hivatás témáját bele kell foglalni a személyes projektbe, illetve az összes többi segédeszközbe, amely a piaristák személyes hivatásának megélését támogatják.
 - l) Meg kell szilárdítani a kalazanciusi mozgalmat mint nevelési és pasztorális folyamatot, illetve az iskolai pasztorációs tevékenységeket a hivatáskultúra jegyében.
 - m) Erősíteni kell a kísérés kultúráját az egész piarista rendszerben, és konkrét eszközöket kell felkínálni annak elsjátítására, hogy kísérni tudjuk a fiatalokat hivatásuk alakulásában.
 - n) Időszakos felkészítő tanfolyamot kell kidolgozni és megszervezni a sajátos hivatáspasztorációban tevékenykedő személyek képzésére.
4. Elő kell mozdítani a hivatáskultúrát, egységben a piarista világiakkal.
- a) Dolgozzunk a testvériséggel, és mindazokkal, akik osztoznak a piarista küldetésen, helyi tervek kidolgozásával, közös gondolkodással, konkrét tevékenységek támogatásával.

- b)* Hozzunk létre kimondottan a szerzetesi életre készítő helyi hivatásgondozó csapatokat, amelyekben világiak is részt vesznek.
- c)* Be kell vonni tanárokat, hitoktatókat és osztályfőnököket a hivatásébresztés programjaiba.
- d)* Láthatóvá és fontos tényezővé kell tenni minden intézményünkben – ha lehet, a rendtagok részvételével – a piarista keresztény közösségnek mint a küldetés lelkének és minden hivatás fejlődése terének jelenlétét.
- e)* Dolgoznunk kell a családokkal, annak tudatában, hogy elsődlegesen a családban születhet hivatás.

* * * * *

2. CSELEKVÉSI IRÁNYELVEK A KEZDETI KÉPZÉSNEK MINT A RENDI ÉLET KULCSFONTOSÁGÚ TERÜLETÉNEK ELŐMOZDÍTÁSÁRA

Biztosítani kell, hogy növekedjen a színvonal
és a közösség (kommunió) kezdeti képzésünkben.

1. Nagyobb fontosságot kell tulajdonítanunk a növendékek megfelelő személyes kísérésének, ösztönöznünk kell ezt a rendkívül fontos dinamikát minden képzési házban, és biztosítanunk kell a képzést végző személyek felkészítését, hogy ezt a feladatot jól tudják ellátni.

- a) Biztosítani kell a növendékek átfogó kísérését személyes életük, a közösségi élet és a küldetés szempontjából egyaránt; a kísérést közelség és a támogatás jellemezze.
- b) Bevezetést kell nyújtani a lelki vezetés gyakorlatába és a minden személyben megmutatkozó Lélek felismerésébe.
- c) Személyre szabott haladási programot kell kialakítása a sajátos csoportoknak (pl. az idősebbeknek).

2. Folytatni és erősíteni kell a képzést végző személyek képzési folyamatait.

- a) Elő kell mozdítani, hogy a képzést vezető személyek felkészültsége állandóan napra kész legyen; vegyenek részt külön erre szolgáló, speciális programokon (amelyek legyenek nyitottak olyan rendtagok számára is, akik együtt működhetnek a képzésben).
- b) Motiválni kell a képzést vezető személyeket, hogy a képzés szolgálatának engedelmes feladatát úgy vállalják fel, mint piarista hivatásuk igazi megvalósításának lehetőségét.

- c) Egyre mélyebben meg kell érteni azt a piarista képzési modellt, amelyet a képzés direktóriuma (FEDE) részletesen bemutat.
- d) Ösztönözni kell, hogy a képzést végző személyek maguk is végigmenjenek képzési útjukon, azon a belső folyamaton, amely képessé teszi őket mások folyamatának kísérésére.
- e) Ki kell dolgozni annak a képzést vezető személynek a profilját, akire ma szükségünk van, hogy képzési folyamataik ebbe az irányba haladjanak.
- f) Alkalmassá kell tenni a képzést vezető személyeket egy olyan típusú kísérésre, amely felismeri és elősegíti a növekedés kulcselemeit, amely segít nevén nevezni azt, amit a jelöltek megélnék, és amely elindítja az önismeret, az érettség, a hűség és a küldetés iránti nagylelkű öntáplálás folyamatát.

3. Gondoskodni kell a képzést vezető személyek csapatának működéséről minden rendtartományban, és el kell érni, hogy mindegyik egyértelmű és kiértékelhető projekttel dolgozzon.

- a) Ösztönözni kell a csapatmunkát, amely segít, hogy a képzési munkában egymást kiegészítve tudjunk előrehaladni.
- b) Ösztönözni kell a projekttel való dolgozás dinamikáját.
- c) Törődni kell a képzést vezető személyek hivatásával és személyes valóságával egymás kísérésén keresztül.
- d) Be kell vonni a világiakat, hogy világosan lássák a piarista szerzetesi hivatást, amikor támogatják a képzési dinamikákat.
- e) Gyakran ki kell értékelni a képzést a rendtartományban.

4. El kell érni, hogy valamennyi rendtartomány kidolgozza saját szabályzatát a kezdeti képzésre, hogy amennyiben megfelelő, a generálsi kongregáció jóváhagyja; különösen is oda kell figyelni a következő szempontokra:

- a) A kezdeti képzésnek és a növendékházaknak jól kell illeszkednie a tartomány életébe.

- b) A képzés valóságának leírását aktualizálni kell oly módon, hogy a képzést vezető személyek, a képzési közösségek és a nagyobb előjárók világosan lássák, mi a munkájuk.
- c) A folyamatokat és képzési programokat úgy kell végigvinni, hogy jó piarista képzést nyújtsunk, jól mutassuk be a rend történetét és mai helyzetét.
- d) Mélyen meg kell ismerni a rend jelenlegi dinamikáit: az egész rend szintjén történő gondolkodást és a hivatás-kultúrát.
- e) Világossá kell tenni, hogy a növendéknek milyen tapasztalatokra kell szert tenniük szolgálatunkkal és munkánkkal kapcsolatban, amelyek közelebb viszik és felkészítik őket küldetésünk végzésére a szegénység és a kirekesztés kontextusaiban.
- f) Meg kell fogalmazni a képzési közösség szerepét.
- g) Biztosítani kell, hogy a generálisi, illetve a tartományi kongregáció nyomon kísérje a szabályzat gyakorlati megvalósítását.

5. Olyan képzési közösségek irányába kell haladni, amennyire lehetséges, amelyekben nagyobb az összetartás, és amelyek jobban azonosulnak a rendtartomány által rájuk bízott feladattal.

- a) Ösztönözni kell, hogy a képzési közösségekben elgondolkodjanak a közösség szerepéről és életstílusáról, a közösségnek ugyanis tanúságtétele által segítenie kell a jelöltek képzését.
- b) Biztosítani kell, hogy az eucharisztia és Isten szava álljon a középpontban, mint a képzési dinamika vonatkozási pontja és mindennapi tápláléka.
- c) Olyan képzési közösségeket kell kialakítani, amelyek azt tükrözik, hogy milyen lesz a küldetést végző közösség jövőbeni élete.
- d) Be kell vonni a növendékházak és a növendékeket a hivatásgondozás dinamikáiba.
- e) A nagyobb előjáróknak kísérniük kell a növendékházakat.

6. Elő kell segíteni, hogy a fiatal piaristák kellőképpen megismerkedjenek a megosztott küldetés és a karizmatikus integráció dinamikáival, amelyeket a rend előmozdít.
 - a) Biztosítani kell, hogy a növendékek kellőképpen megismerjék, megéljék és magukénak vallják a megosztott küldetés dinamizmusát és a piarista testvériségek életét, ahol ez utóbbiak megalakulnak vagy fejlődnek.
 - b) Egészséges kapcsolatot kell ápolni a világiakkal, amely magában foglalja azt, hogy egymást megbecsüljük, valamint tiszteletben tartjuk a piarista szerzetesek, illetve a világiak hivatásának önazonosságát.
 - c) Össze kell kapcsolni azoknak a szerzeteseknek és a világiaknak a közös képzési tapasztalatszerzését, akik kezdeti képzésük folyamatában vannak.
 - d) Fel kell dolgozni a „piarista rendhez kapcsolódás” [participación] témáját érintő rendi dokumentumokat minden rendtartományban.
7. Továbbra is segíteni kell a rendtartományok közötti együttműködést a kezdeti képzés területén, beleértve – ha jónak látják – a rendtartományok közös növendékházait is.
 - a) Osztozni kell az emberi erőforrásokon.
 - b) A képzés bizonyos időszakaira más provinciákba is lehet küldeni növendékeket.
 - c) Szorgalmazni kell a képzési erőforrások technikai eszközök segítségével történő megosztását az egyes csapatok között.
 - d) Szervezzenek közös programokat a cirkumskripciókban (találkozók, kurzusok, műhelymunkák a közös témákról stb.).
 - e) Végig kell gondolni és elő kell mozdítani a növendékek közötti, valamint a növendékek és a képzést végző személyek közötti inkulturációt.

* * * * *

3. CSELEKVÉSI IRÁNYELVEK A PIARISTA KÖZÖSSÉGI ÉLETNEK MINT A RENDI ÉLET KULCSFONTOSÁGÚ TERÜLETÉNEK ELŐMOZDÍTÁSÁRA

Újból életerőssé kell tennünk a piarista közösségi életet mint az Úr közösségi követését, komolyan foglalkoznunk kell az ezt lehetővé tevő eszközökkel és elhatározásokkal.

1. Végig kell gondolni, hogyan tudunk kellőképpen odafigyelni a különböző helyzetekben található személyekre. Különösen kiemeljük az öregeinkkel és betegeinkkel való törődést, a legfiatalabbak kísérését, illetve az azokra való odafigyelést, akik nagyobb felelősséggel járó feladatokat látnak el, stb.
2. Ösztönözni kell olyan stratégiákat, amelyek segítenek dinamizálni közösségeinket a Konstitúcióban kijelölt irányvonal mentén.
 - a) Projekt alapján éljünk és dolgozzunk, különösen fontos a közösségi élet projektje, amelyet időszakosan kiértékelünk.
 - b) Törődni kell azzal, hogy a nagyobb előljárók kísérjék a tartományuk közösségeit, különös tekintettel a közösségi élet színvonalára.
 - c) Gondoskodni kell – egy konkrét terv alapján – a helyi előljárók képzéséről és kíséréséről minden rendtartományban.
 - d) Ki kell emelni az olyan jelentős terek és alkalmak fontosságát a közösség építésében, mint amilyenek a rekreációs szoba, a kápolna, a szabadidős tevékenységek, szentmiseink és imáink színvonala, a házi gyűlések stb.

- e) Figyelembe kell venni a különleges megbízatással vagy feladattal rendelkező közösségek különbözőségeit, amikor azon a projekten dolgozunk, hogy a rendtartományt újra életerőssé tegyük.
- f) Világos hozzáállással és szeretettel kell kezelni az egyes közösségekben meglévő konfliktusokat, illetve azokat a hivatás őszinteségével és egyértelműségével híján lévő szituációkat, amelyeket egyes rendtagok megélnék.

3. Ösztönözni kell közösségeink megújítási folyamatát minden rendtartományban, a kiindulópont Jézus Krisztus követése és az ő középpontba állítása legyen, és meg kell hozni olyan kiemelt fontosságú és egyértelmű elhatározásokat, mint a következők:

- a) Testvéri életünket úgy alakítsuk, hogy közösségeink életstílusát és küldetését
 - átjárja a Krisztusban gyökerező tipikus piarista közösségi misztika (lelkiség, testvéri kapcsolatok és szolgálat),
 - az Istennel való közösség kifejeződése és a közösségi lelkiség ápolása jellemezze.
- b) Törődjünk a közösség és a küldetés közötti megfelelő kapcsolattal, minden hely jelenléti projektjének megfelelően.
- c) A közösséget az emberi éretté válás és a hivatásban való növekedés kiváltságos helyeként éljük meg.
- d) Meg kell élnünk a szegénységet a közösségben, emlékezve Kalazancius szavaira: *„Legyen gondjuk arra, hogy időről időre megtapasztalják a szegénység hatásait.”*
- e) A közösség foglalkozzon azzal a kihívással, hogy megszólító jellegű legyen, a hivatáskultúrával kapcsolatban, és törődjön azzal, hogy nyitott és látható legyen.
- f) Szerzetesközösségeinknek nyitniuk kell keresztény közösségnek a világiak interakciójával nyitottabb felfogása és megélése felé.
- g) Meg kell tanulnunk közösségben élni és ki kell alakítanunk erre alkalmas folyamatokat.

4. Értékelni és ápolni kell a szerzetesközösségek és a piarista testvériség, a megosztott küldetés csoportjai, a piarista keresztény közösség tagjai, valamint a küldetésünkhöz kapcsolódó személyek közötti kapcsolatot, valamint segíteni kell, hogy megfelelő egység jöjjön létre a piarista jelenléthez tartozó különböző hivatások között.
5. A generálisi kongregációnak biztosítani kell rendtartományok megfelelő kísérését.
6. Annak tudatában kell élni, hogy a közösség a helyi egyházba illeszkedik, küldetésünk és karizmánk egyházi adomány.

* * * * *

4. CSELEKVÉSI IRÁNYELVEK A FOLYAMATOS KÉPZÉSNEK MINT A RENDI ÉLET KULCSFONTOSSÁGÚ TERÜLETÉNEK ELŐMOZDÍTÁSÁRA

El kell érni, hogy a folyamatos képzést úgy éljük meg, mint a hivatásban való növekedés átfogó folyamatát minden életszakaszban.

1. Folytatni kell a megkezdett munkát minden egyes életszakaszban, a rend minden szintjén.

- a) Gondoskodni kell a fiatal felnőtt rendtagok rendszeres kíséréséről.
- b) Külön oda kell figyelni az érett felnőttkorra jellemző életciklusra; ebben az életszakaszban a felelősségek és a munka súlya erősen nyomja vállunkat, ezért különösen fontos a hivatásban való megerősödés folyamataival törődni.
- c) Találékonyan keresni kell a piarista hivatásban való fejlődés lehetőségét a nyugdíj közeli életkorban.
- d) Odaadóan és mindenben törődnünk kell öregeinkkel.

2. Erősíteniünk kell a folyamatos képzést egyes jelentősebb szolgálatokkal és területekkel kapcsolatosan

- a) Szerveznünk kell képzési kurzusokat a nagyobb előljárók részére (rendi szinten), illetve a helyi előljárók részére (cirkumskripciónként).
- b) Erősíteniünk kell a rendtagok személyes kísérésének dinamikáját, ennek kell lennie ugyanis az általunk keresett megújulás egyik kulcselemének.

- c) Erősen szorgalmaznunk kell a továbbképzést, különösen a legfiatalabbak között, életünk és szolgálatunk alapvető céljai szerint (kellenek pasztorális munkát végzők, ökönmusok, pedagógusok, növendéknevelők stb.).
 - d) Törődnünk kell azzal, hogy legyenek jól képzett rendtagok, akik jól ismerik a kalazanciusi lelkiséget és pedagógiát, a rendtörténetet és Kalazancius alakját, hogy ezzel biztosítsuk a piarista rend karizmatikus fejlődését.
 - e) Ösztönöznünk kell a rendtagok szellemi színvonalának növekedését olyan kezdeményezésekkel, mint a Galilei-program, illetve specializációs tanulmányok támogatásával, stb.
 - f) Szorgalmazni kell, hogy a szombatévi időszakot olyan alkalomként éljük meg, amikor nagyobb intenzitással vállaljuk a folyamatos képzést.
3. Meg kell újítanunk gondolkodásunkat a folyamatos képzésről, hogy azt a hivatásbeli növekedés átfogó folyamatának tartsuk (személyes, közösségi és tartományi szinten). Ebben a folyamatban nemcsak a szorgalmazott programok fontosak, hanem az az intenzitás is, ahogyan a piarista szerzetesi megszenteltséget, a szolgálatot, emberi fejlődésünket és a kalazanciusi lelkiséget megéljük.
4. Támogatni kell a folyamatos képzés olyan közös programjait, amelyeken a szerzetesközösségek, a piarista testvériség közösségei és a jelenléteinkhez kapcsolódó más világiak együtt vesznek részt.
5. Aktualizálni kell a rend folyamatos képzésre vonatkozó direktóriumát, és el kell érni, hogy minden rendtartomány és cirkumskripció kidolgozza és gyakorlatba átültesse a folyamatos képzésre vonatkozó saját szabályzatát. Ezeknek a projekteknek átfogónak kell lenniük, ki kell terjedniük a folyamatos képzés különböző területeire, kontextusaira, közvetítő eszközeire (mediációira) és az egyes életszakaszokra.

6. Nagyon oda kell figyelnünk, hogy jól sikerüljön, amikor valaki átlép a kezdeti képzésből a folyamatos képzésbe, illetve a küldetést végző közösségi életbe.

* * * * *

5. CSELEKVÉSI IRÁNYELVEK A SZOLGÁLATNAK MINT A RENDI ÉLET KULCSFONTOSÁGÚ TERÜLETÉNEK ELŐMOZDÍTÁSÁRA

Piarista szolgálatunkat úgy kell előrevinnünk,
hogy növekedjen piarista önazonosságunk,
a nevelés/oktatás és a lelkipásztori munka színvonala,
a megosztott küldetés és a szegényekre való kiemelt
odafigyelés.

1. Egyre mélyebben meg kell ismernünk a kalazanciusi iskola identitását azzal a céllal, hogy megőrizzük és megerősítsük sajátos jellegünket, amelyet nevelői feladatunkban meg kell valósítanunk.
 - a) Hangsúlyosabbá kell tennünk és meg kell erősítenünk a nevelők/oktatók képzését.
 - b) Szorgalmazni kell a pedagógusi innovációt.
 - c) Előre kell lépni az iskola átfogó felfogásában, mely nevelési projektünk alapját adja: tudást és képességeket ad, evangelizál, szociális elkötelezettségre nevel, iskolán kívüli programokat kínál, stb.
 - d) Szorgalmazni kell valamennyi rendtartományban a piarista minőségbiztosítás folyamatait a nem formális nevelést kínáló intézményeinkben.
2. Továbbra is ösztönözni kell a nem formális nevelést a rendben annak minden platformján, és végig kell vinni rajtuk a piarista minőségbiztosítás folyamatait.

3. Erőteljesen szorgalmazni kell a legszegényebbekkel való foglalkozást szolgálatunk minden platformján, hiszen intézményünk kimondottan értük született.
 - a) Oda kell figyelniük az új nevelési szükségletekre és a háttérmezsgyén lévő valóságokra.
 - b) Előre kell haladnunk a színvonal és a fenntarthatóság kritériumaiban ezeken a platformokon.
4. Folytatnunk kell pasztorális munkánkat átfogó és hiánytalan folyamatokból kiindulva, és különösen is támogatnunk kell a kalazanciusi mozgalmat.
5. Szorgalmazni kell plébániai és templomi jelenlétünk teljes elemzését azzal a céllal, hogy újraindítsuk küldetésünknek ezt a platformját a már megállapított ismervek szerint, mint kiváló nevelési és evangelizációs lehetőséget mindenféle környezetben.
6. Ösztönözni kell a jelenléti projektek hálózatban történő munkafolyamatait minden szinten: helyi, tartományi és rendi szinten.
 - a) Ki kell alakítani a „piarista rendhez kapcsolódás” [participación] folyamatait.
 - b) Meg kell erősíteni a piarista keresztény közösséget.
 - c) Meg kell hívni küldetésünkbe mindenkit, akik tudnak nekünk ebben segíteni.
 - d) Ösztönözni kell a piarista önkéntességet képzési folyamatokkal és jól körülhatárolt munkaterületekkel.
7. Tegyük lépéseket abba az irányba, hogy erősítsük tevékeny részvételünket a neveléssel, a gyermekekkel és a fiatalokkal foglalkozó intézményekben és fórumokon.
8. Tovább kell ösztönözni a megkezdett munkát, fenntartva egy olyan struktúrát, amelynek segítségével a generálisi

kongregáció ösztönözni, értékelni és erősíteni tudja a piarista szolgálatot a már meghatározott platformjain.

a) Ki kell alakítani a szükséges munkacsapatokat a prioritások szerint.

b) Folytatnunk kell adatbázisunk aktualizálását és terjesztését.

* * * * *

6. CSELEKVÉSI IRÁNYELVEK A PIARISTA RENDHEZ KAPCSOLÓDÁSNAK MINT A RENDI ÉLET KULCSFONTOSSÁGÚ TERÜLETÉNEK ELŐMOZDÍTÁSÁRA

Haladnunk kell előre a megkezdett úton,
egyre jobban osztozva küldetésünkön és
karizmánkön a különböző hivatások szerint
és egymással való egyre szorosabb közösségben.

1. Ösztönözni kell, hogy folyamatszínvonalú és folyamatjellegű képzést kapjanak a kalazanciusi identitásban mindazok, akik piarista jelenlétünkhöz kapcsolódnak, programokat kell felkínálni a piarista rendhez kapcsolódás minden módzata számára.
2. Ösztönözni kell – teremtő hűséggel – a jelenleg is folyó munkát.
 - a) Szorgalmazni kell, hogy minden provinciában meglegyen a terv (szabályzat, program stb.), a hozzá tartozó csapattal és felelőssel, hogy előrehaladjunk a kapcsolódás egyes formáiban.
 - b) El kell indítani és meg kell szilárdítani a kalazanciusi mozgalmat azokban a rendtartományokban, amelyek azt hasznosnak tartják (és segíteni kell a teljes mozgalomhoz való kapcsolódását).
 - c) El kell indítani és meg kell szilárdítani a piarista testvériséget a rendtartományokban, valamint annak az egye-

temes rendi szintű testvériséggel való kapcsolatát, figyelembe véve a különböző helyi adottságokat.

- d) Ösztönözni kell a megosztott küldetésben való haladást és annak csapatait.
- e) Előre kell haladni a piarista keresztény közösségben, valamint a jelenléti modell fejlesztésében.
- f) Továbbra is ösztönözni kell a világi piaristák jelenlegi valóságát, a piarista szolgálatokat, a világiak elküldését és megbízását a rendtartományokban, a provinciák és a testvériségek közötti hálózatban való munkát, stb.

3. További lépéseket kell tenni a fogékonnyá tétel és a reflexió érdekében.

- a) Meg kell ismertetni a kapcsolódásról szóló dokumentumokat és a piarista elgondolást mind a rendtagokkal, mind a hozzánk legközelebb álló személyekkel minden rendtartományban.
- b) További előrelépésre van szükség a piarista tervekkel való azonosulásban és közösségben minden rendtartományban mind a rendtagok, mind a hozzánk legközelebb álló személyek esetében.
- c) Fenn kell tartani és fejleszteni kell az információk, ismeretek, segédanyagok és segédeszközök hálózatban történő megosztását egymással.

4. A különböző piarista csoportoknak és szervezeteknek egyre jobban együtt kell terveznie és cselekednie.

- a) A kapcsolódás felelősei minden provinciában, és az ő csapataik.
- b) Generálsi kongregáció és az egyetemes testvériség tanácsa.
- c) Provinciái kongregációk és a testvériségek tanácsai.
- d) Szerzetesi közösségek és a testvériség közösségei.
- e) Különböző csapatok, amelyek a piarista rendhez kapcsolódás aspektusain dolgoznak. A kapcsolódás generálsi titkársága, a testvériség tanácsa, a kalazanciusi mozgalom, az Itaka-Escolapios hálózat koordinálása, a megosztott

küldetés felelősei, a kapcsolódás különböző módzatainak képzéséért és kíséréséért felelős személyek.

- f) Jobban össze kell kapcsolni a szerzetesek kezdeti és folyamatos képzését a karizmatikus integrációval és a megosztott küldetéssel.
- g) Elő kell mozdítani a piarista cselekvési irányelvek megismertetését, felkínálását, valamint a megvalósításukban való részvétel lehetőségeit.

- 5. Ösztönözni kell a rendtartományokban a piarista világiaknak a missziókra való hajlandóságát, különösen a piarista testvériségeket, elő kell segíteni világiaknak misszióba küldését és új alapításokban való együttműködését is.
- 6. Bele kell foglalni jogszabályainkba a piarista rendhez kapcsolódás területének legjelentősebb és legkialakultabb szempontjait, illetve a rend erre vonatkozó elhatározásait.

* * * * *

7. CSELEKVÉSI IRÁNYELVEK A VAGYONKEZELÉSNEK MINT A RENDI ÉLET KULCSFONTOSÁGÚ TERÜLETÉNEK ELŐMOZDÍTÁSÁRA

Javaink kezelését egyre nagyobb közös felelősség-vállalással kell végeznünk, hogy biztosítsuk a piarista rend teljes fenntarthatóságát.

1. Növekednünk kell a renden kívüli anyagi források felkutatásában: mind az egyes rendtartományoknak, mind a generális kúriának.

- a) Operatív reflexiót kell ösztönözni a renden kívüli anyagi források felkutatására.
- b) Fel kell állítani azt a csapatot és létre kell hoznia azt a struktúrát, amely hálózatban dolgozva előmozdítja és fokozza külső források szerzését a rendtartományok és a rendi pénztár számára.

2. Meg kell erősíteni a hozzájárulási rendszert.

- a) Szabályokat kell hozni a vagyonkezelés számára, hogy biztosítsuk az egyértelműséget és a pontosságot a rendtartományok költségvetéseinek és zárszámadásainak bemutatásában.
- b) El kell érni a határidők betartását.
- c) Biztosítani kell a globális szemléletet a rendtartományok és a rendi pénztár költségvetéseinek elfogadásában, vagyis minden adatnak rendelkezésünkre kell állnia a döntések meghozatala előtt.
- d) Javítani kell a tájékoztatáson, amelyet a rendtartományok kapnak és adnak.

- e) Ösztönözni kell, hogy többet reflektáljunk arra, hogy a „rendben gondolkodásban” való növekedés milyen gazdasági következményekkel jár.

3. Segíteni kell a jobb vagyonekezelést minden rendtartományban és a rend gazdasági hivatalában.

- a) Ki kell alakítani azokat a mechanizmusokat, amelyek biztosítják a rendtartományok jobb gazdálkodását, amely aztán mindenki javára válik.
- b) Ki kell alakítani a megfelelő struktúrákat a rendtartományok gazdálkodásának támogatására és kísérésére, figyelembe véve a helyi adottságokat.
- c) Növelni kell a saját anyagi források megszerzését a rendtartományokban.
- d) Ugyanígy a generálisi kúriának is meg kell vizsgálnia a különböző mechanizmusokat, hogy javítani tudjon az anyagi források megszerzésére irányuló saját képességén.
- e) El kell érni a rendkívüli beruházások fenntarthatóságát azokban a demarkációkban, amelyeket a rend finanszíroz.
- f) Jól meg kell állapítani azt az összeget, amelyet a generálisi pénztár rendszeresen küld az egyes rendtartományoknak, ugyanakkor fokozatosan csökkenteni kell ezt az összeget.
- g) Tervszerűen fel kell mérni a rend anyagi lehetőségeit a cselekvési irányelvek megvalósítása érdekében.
- h) A rendkívüli költségvetéseknél négyéves tervek szerint kell működni.

4. El kell érni, hogy a rendi pénztárnak egyre fenntarthatóbb költségvetései legyenek.

- a) Felül kell vizsgálni a generálisi kúria saját szükségleteit a rend szolgálatához, azzal a céllal, hogy a költségeket csökkentsük.
- b) A rendi pénztárnak nem veszteséges költségvetésekkel kell működnie.

- c) Ki kell alakítani a rend gazdálkodását szolgáló struktúrát, amely kellőképpen segíti a hatéves időszak célkitűzéseinek megvalósítását.

* * * * *

8. CSELEKVÉSI IRÁNYELVEK AZ ÚJRASZERVEZÉSNEK, MEGSZILÁRDÍTÁSNAK ÉS TERJESZKEDÉSNEK MINT A RENDI ÉLET KULCSFONTOSÁGÚ TERÜLETÉNEK ELŐMOZDÍTÁSÁRA

Meg kell keresnünk a legjobb struktúrákat, hogy életünkben és küldetésünkben növekedni tudjunk, és folytatnunk kell a piarista rend megszilárdításának és terjeszkedésének folyamatát azokon a helyeken, ahol már jelen vagyunk, és az új helyeken, ahová küldetést érzünk.

1. El kell érünk, hogy ebben a hatéves időszakban egyértelműen megszilárduljanak új alapításaink Kongóban, Vietnámban és Indonéziában oly módon, hogy mindegyik országban legalább két közösségünk legyen (amelyek közül legalább az egyik hivatásokat befogadó és növendékház), és hogy elinduljanak első intézményeink, amelyekben gyakorolni tudjuk szolgálatunkat.
2. Fokozni kell a hivatásgondozói és képzési munkát minden cirkumskripcióban, de különös figyelmet kell szentelni erre a dinamikára Afrikában és Ázsiában, figyelembe véve az előttünk álló kihívásokat.
 - a) Továbbra is törekednünk kell hivatásgondozói munkát végezni új országokban azzal a céllal, hogy később új piarista jelenlétekbe kezdhessünk.

b) Ösztönözni kell az átfogó kezdeti képzést, a rend útmutatásait követve, világosan törekedve szerzeteseink képzésére szolgálatunk gyakorlására.

3. Folytatni kell a rend újraszervezésének folyamatát – mindig közös imádságos mérlegeléssel és kereséssel – a szükséges dinamikákban és szempontok szerint, elsősorban annak érdekében, hogy a rend megújulását és a rendtartományok közötti együttműködést elősegítsük.

a) Kísérni kell minden rendtartomány folyamatait, hogy megtalálják a legjobb struktúrákat.

b) Újra kell gondolni a generális atya delegátusainak munkáját, valamint a generálisi titkárságok összeállítását, dinamikáját és működését.

c) Támogatni kell a provinciák, a közösségek és intézmények „belső újraszervezését”.

4. Ki kell dolgozni olyan cirkumskripciós terveket, amelyek lehetővé teszik a cirkumskripciók megújulását; olyan struktúrákat kell létrehoznunk, amelyek támogatják dinamizmusukat.

a) Pontosan meg kell fogalmazni a generálisi asszisztensek szerepkörét az új cirkumskripcióknak és a rend megújítási folyamatának megfelelően.

b) Minden cirkumskripcióban el kell készíteni egy olyan projektet, amelyben megfogalmazzuk azokat a megvalósítható és elégséges struktúrákat, amelyek dinamizálják a rendi élet kulcsfontosságú területeit és azokat az alapvető prioritásokat, amelyek alapján dolgozni szeretnénk.

c) Azokban a cirkumskripciókban, amelyeknél ez alkalmasnak tűnik, a hatéves időszak során szervezzünk összejöveteleket, amelyeken a megszilárdítás és terjeszkedés témájáról tanácskozunk.

d) Azokban a cirkumskripciókban, ahol erre szükség van, elő kell segíteni, hogy az egymáshoz többé-kevésbé közel lévő rendtartományok együtt dolgozhassanak.

5. Meg kell szilárdítani azokat az irányvonalakat, amelyek alapján a rend növekedésén dolgozunk, és meg kell tennünk a lépéseket annak lehetővé tételére, hogy új alapításokat hozzunk létre és megszilárdítsuk azokat.

- a) A terjeszkedés folyamatának a rend projektjének kell lennie, még ha bizonyos alapításokat egy (vagy több) rendtartományra bízunk is.
- b) Írásba kell foglalni – világosan fogalmazva – azokat az ismérveket, melyek alapján a rend terjeszkedését és a különböző alapítások fejlesztését ösztönözzük.
- c) Ehhez a projekthez megfelelő anyagi támogatást kell biztosítani, hogy ezek új alapítások tudjanak előrehaladni. Ebben a folyamatban alapvető fontosságú, hogy az anyagi vonzatokat és a szolgálati lehetőségeket világosan lássuk.
- d) A rendtartományok együttműködése az új alapításokkal különböző lehet, és ezt az együttműködést támogatni kell.
- e) Ösztönözni kell azokat az új alapítási terveket, amelyeket néhány tartomány már fontolgat, hogy ebben a hatéves időszakban megtegyük az első lépéseket.
- f) Az új alapítások fejlesztése során nagyon fontos a közösségi élet gondozása, annak különböző dimenzióiban (létszám, projekt stb.).

6. El kell elindítanunk olyan új dinamizmusokat, amelyekre a szorgalmazott strukturális változáshoz a rendnek szüksége van, ebben pedig rendtartományok közötti kölcsönös függés modellje szerint kell gondolkodnunk.

- a) Növekednünk kell az „egész rendben gondolkodásban” olyan tapasztalatokon keresztül, amelyek elősegítik a rendtartományok közötti osztozást és találkozást.
- b) Ösztönözni kell a missziós jelleget mint a rendi élet kulcsfontosságú területét, ugyanígy az interkulturalitást.
- c) Ösztönözni kell a hálózatban működést, illetve a rendünkben már meglévő hálózatokat.
- d) Alaposan végig kell gondolnunk a „rendtartományok egymástól való függésének” fogalmát, illetve azt a ké-

pességünket, hogy együttműködjünk a rend javára eme „kölcönös függés” minden dimenziójában (közösség, egymás segítése, gazdasági témák stb.).

- e) Dolgoznunk kell azon – a kezdeti képzéstől kezdve –, hogy erősödjön bennünk a rendhez és a rendtartományhoz való tartozás tudata.
- f) El kell sajátítanunk a csapatban dolgozás kultúráját azáltal, hogy munkacsoportokat hozunk létre a rendi élet kulcsfontosságú területei számára.

7. El kell kezdenünk egy missziós képzési programot a rendben, hogy fejlesszük a misszionáriusi szellemiséget – az „ad gentes” misszió fontosságának tudatát is – a piaristákban.

- a) Támogatnunk kell a misszionáriusi tudatot a kezdeti képzéstől kezdve.
- b) Minden rendtartományban dolgoznunk kell annak a meggyőződésnek a kialakításán, hogy a küldetésben való részvétel életet ad és megújulást hoz nemcsak az új helyeken, ahová megyünk, hanem azokban a rendtartományokban is, akik nagylelkűen segítenek.
- c) Mélyebben meg kell ismernünk az inkulturáció dinamizmusát mint ennek az egész folyamatnak az egyik kulcsfontosságú összetevőjét.

8. Lépések kell tennünk ahhoz, hogy elkezdjük a piarista jelenlétet Kínában, készen az egyház szolgálatára, figyelembe véve az ország körülményeit, és tudatában annak, hogy fejlődésünk lassú lesz.

* * * * *

9. CSELEKVÉSI IRÁNYELVEK A KALAZANCIUSI SAJÁTOSSÁGNAK MINT A RENDI ÉLET KULCSFONTOSSÁGÚ TERÜLETÉNEK ELŐMOZDÍTÁSÁRA

Mélyebben meg kell ismernünk Kalazanciust és az ő karizmáját mint a rend minden folyamatának fő vonatkozási pontját.

1. Ösztönözni kell a kalazanciusi képzés átfogó projektjét, szerzetesek és világiak számára egyaránt, a Kegyes iskolák egészen belül, és nyitottan a kalazanciusi családra.
2. Elő kell segíteni további minőségi kiadványok megjelenését Kalazanciusról és az ő karizmájáról, továbbá a rend különböző történelmi valóságairól és a rend küldetéséről.
 - a) Előre kell haladnunk a Kalazanciussal kapcsolatos, rendelkezésünkre álló fontos művek különböző nyelvekre történő lefordításában.
 - b) Le kell fordítani Kalazancius leveleit különböző nyelvekre.
 - c) Előre kell haladni Kalazancius minden írásának nyomtatott és elektronikus kiadásában, hogy az mindenki számára könnyen elérhetővé váljon.
 - d) Foglalkozzunk a kalazanciusi képzési tevékenységekkel, amelyeket rendi szinten és a rendtartományokban végzünk (növekedésnevelők képzése, kalazanciusi lelkigyakorlatok, kalazanciusi túra, iskoláink tanárainak képzési programjai stb.).
 - e) Gondoskodni kell meglévő folyóiratainkról, és arról, hogy legyen mit közölniük (pl. *Analecta Calasancia*).
 - f) Szorgalmazni kell, hogy Kalazancius jelen legyen az akadémiai és egyetemi élet világában.

- g) Gondolni kell arra a lehetőségre, hogy minőségi iskolai kiadványokat jelentessünk meg Kalazancius népszerűsítésére.
- h) Létre kell hozni egy tárhelyet a kalazanciusi anyagoknak a rend szolgálatára.

3. Kellően meg kell szervezni Kalazancius szentté avatása 250. évfordulójának és a piarista rend mint szerzetesi kongregáció 400. évfordulójának megünneplését, hogy az kedvező alkalommá váljon a karizma megújítására az egész piarista világban, valamint Kalazancius újbóli bemutatására az egyházban és a társadalomban.

- a) Létre kell hozni egy bizottságot, amely átfogó és igényes módon előkészíti mindezt.
- b) Ez olyan évforduló legyen, amely dinamizálja az egész piarista rendet.
- c) Ezt az évfordulót úgy készítsük elő, hogy az ünneplés középpontjában a gyermekek, a fiatalok és a szegények álljanak.
- d) Kalazancius alakját megfelelően fel kell idéznünk és meg kell ismertetnünk a különféle egyházi, iskolai, szerzetesi, társadalmi stb. közegekben.

4. Elő kell segíteni új hivatások születését a Kalazanciussal kapcsolatos kutatásokra és néhány személy alapos felkészítését a karizmánkra jellemző és a rend számára fontos területeken.

- a) Meg kell határozni néhány területet, amelyek különösen jelentősek lehetnek a rend számára, és ösztönözni kell a kutatásokat ezeken a területeken.
- b) Meg kell nyitni a Kalazanciusra irányuló kutatás területét a rendtől távol álló szakértők előtt annak érdekében, hogy gazdagítsák látásmódunkat.
- c) Kreatívan kedvet kell ébreszteniünk Kalazanciussal kapcsolatos kutatásokra fiatal rendtársainkban, valamint tanárképzéseinkben és diákjainkban.

5. Dolgozni kell azon, hogy Kalazancius alakja és szellemisége egyre jobban áthassa és gazdagítsa a piarista rend életének és küldetésének különböző területeit.

- a) Biztosítani kell, hogy Kalazanciust tényleg tanulmányozzák a kezdeti képzés folyamán, megfelelő programokkal a különböző képzési szakaszokban.
- b) Alaposan meg kell ismerni Kalazancius átfogó javaslatát, kiemelve pedagógusi lelkiességét és lelkiességi pedagógiáját.
- c) Át kell szőni pasztorális munkánkat Kalazanciusra történő hivatkozásokkal, különösen a kalazanciusi mozgalomban.
- d) Ki kell fejleszteni a „kalazanciusi kultúra” fogalmát a Kegyes Iskolák egészében.
- e) Elő kell segíteni Kalazancius megismertetésének más formáit (például a művészet nézőpontjából: ikonográfia és zene).

Kiadja: Piarista Rend Magyar Tartománya
1052 Budapest, Piarista köz 1.
Honlap: www.piarista.hu
Felelős kiadó: Labancz Zsolt SP

Nyomás: *mondAt Kft.*
2600 Vác, Nádas utca 6.
Felelős vezető: Nagy László ügyvezető igazgató

ISBN 978-963-89610-9-9
ISSN 1585-2210